

Norveçte harb çetin bir safhaya girdi

Oslo - Trondhaym demiryolu boyunda çarpışmalar oluyor

Londraya göre

Alman kıt'aları demiryolunu tehdit edecek vaziyette değildiler

Berline göre

Oslo - Trondhaym demiryolu işgal edildi, Almanyada bayram yapıldı

Londra 30 (Husu - si) — Müttefikler bugün tekrar Norveçin muhtelif noktalarına yeni kuvvetler çıkarmışlardır. Bu kuvvetler arasında Fransada talim gören Çek ve Polonyalı kıtaat da vardır. Bunlar derhal, harbin cereyan ettiği münakaşalara sevk edilmişlerdir.

Osterdal ve Gudbrand vâdilerinde, bilhassa Dombaas demiryolu iltisak noktası etrafında şiddetli çarpışmaların cereyan ettiği bildirilmektedir.

Alman membarları, Dombaasın bugün işgal edildiğini haber vermişlerdir. Alman resmî tebliği ise, Alman kuvvetlerinin Dombaasa vardıklarını söylemekle iktifa etmiştir.

Bu haberi teyid eden hiç bir malumat yoktur. Bilâkis, Dombaasda mühim miktarda müttefik kuvvetlerin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Teeyyüd etmiyen başka bir habere göre de, Almanlar, ayrıca Oslo - Trondhaym

Harekât sahasını gösteren harita

demiryolunu işgal ettiklerini bildirmişlerdir. Bu münasebetle Berlinde bayram yapılmıştır.

Hitlerin emri yevmisi

Hitler, başkumandan sıfatıyla, bugün, Norveçte bayram yaptı. (Devamı 8 inci sayfada)

SON VAZİYET

Londra 1 (Husu - si) — Dün gece yarısından biraz evvel neşredilen İngiliz tebliği, Dombaasın müttefiklerin elinde bulunduğunu ve Almanların Stenkyâ şimalinde ağır zayıya uğradıklarını bildirmektedir.

Osterdal vâdisinde, Trondheim - Oslo demiryolu boyunca ilerleyen Alman kuvvetleri ise, Gudbrand vâdisinde ilerleyen Alman kolu ile irtibat tenin etmiş olmakla beraber, demiryolunu tehdit edecek vaziyette değildiler.

Müttefik kuvvetleri halen, Dombaasın 12 mil cenubunda Brenhalk mevkiinde yerleşmiş bulunmaktadırlar.

İngilizler Akdenizde tedbirler aldılar

Londra 30 (Husu - si) — Bu akşam hükümet tarafından bildirilen bir karar mucibince, Akdenizde seyrisüfer eden İngiliz vapurları, yeni işara kadar himaye altına alınacaklardır.

İtalyan mes'ul ricalinin son zamanlarda söyledikleri harbecuyane nutuklar ve İtalyan matbuatının İngiltereye karşı hasmane neşriyatı, İngiliz hükümetinin (Devamı 8 inci sayfada)

Resmî otomobiller Bütçe encümeni eski tahdid listesini daha fazla kısmıya karar verdi

Ankara 30 (Husu - si) — Bütçe encümeni bugün toplanarak resmî nakil vasıtaları hakkındaki kanun projesini yeniden müzakere etmiştir. Encümen Meclis umumî heyetinin dünkü toplantısında ileriye sürülen arzu ve temennileri gözönünde tutarak resmî nakil vasıtalarının tahdidî maksadile evvelce hazırlanmış bulunduğu projeyi umumî heyete sevk etmeğe karar vermiştir.

Encümen bugünkü toplantısında

bu proje mucibince muayyen bazı makamlara tahsis edilmiş bulunan bazı otomobiller de ilga etmiştir. Emniyet umum müdürlüğüne tahsis edilmiş olan otomobil bu meyanda kaldırılmıştır. Büyük Erkân Harbiye ve Millî Müdafaa Vekâletinde büro hizmetlerinde çalışan generallere ayrı ayrı otomobil tahsis olunmamakta, bu zevatın emrine muayyen miktarda otomobiller verilmesi yeni proje ile teklif olunmaktadır.

[MESELELER]

Tekaüde sevkedilmeleri düşünülen 155 tecrübeli gümrük memuru

Yapılan tasarruflar hakikaten yerinde olursa bir kıymet ve bir fayda ifade ederler. Bu tasavvurdan vazgeçilmesi lâzımdır

Bugünkü halin bir icabı olarak hemen bütün vekâletler bütçelerinde azami tasarruf yapmağa uğraşıyorlar. Şimdiden ileri sürülen tahminlere göre temin edilmek istenen tasarruf miktarı her vekâlet bütçesinin yüzde onunu bulacaktır. Harb tehlikesinin bütün dünya üzerine kanad girmesile hâsıl olan müsevaz vaziyette her millet gibi bizim de kendi yağımızla kavrumaya çalışmamız kadar tabii bir şey olamaz. Fakat yapılan tasarruflar hakikaten yerinde olursa bir kıymet ve bir fayda ifade edebilirler. Meselâ Büyük Millet Meclisinin son celsesinde müzakere mevzuu olan otomobiller meselesini işte bu faydalı tasarruflar zümresine ve onun başına koyabiliriz. Fakat bir takım tasarruflar vardır ki, masrafı başka taraftan kırp-

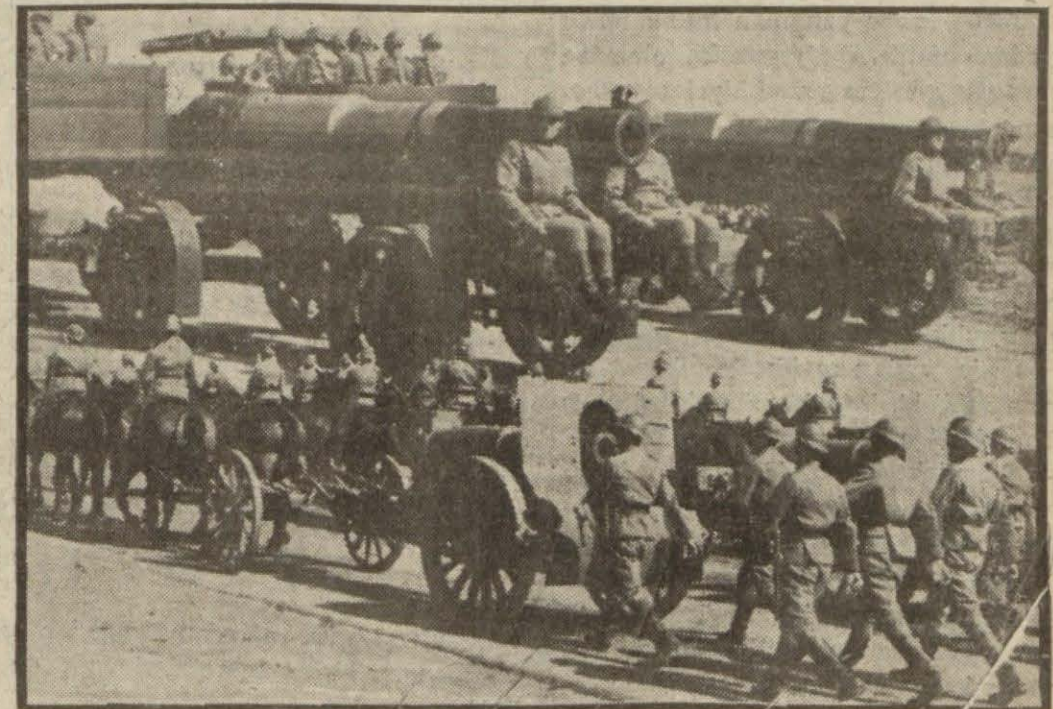
mak mümkün iken ferdin ekmeğine ve taayyüşüne tesir ederler. Bu gibi tasarruflar en sonra başvurulması lâzım gelen tedbirler olmak gerektir. Gümrükler idaresinin, müddetlerini doldurmadan işlerinden çıkarmayı düşündüğünü öğrendiğimiz (155) eski memuru hakkında tasarruf tasavvurunu da ikinci kısım tedbirler zümresine idhal edebiliriz.

Öğrendiğimize göre bu memurlar asgarî otuz sene hizmet görmüş kimselerdir. Yaşları (50) ile (55) arasındadır. Nizamî tekaüdü haklarını on, on beş sene sonra elde etmiş olacaklardır. Fakat, her nedense, gümrükler bütçesinde yaşılan tasarrufların bir kısmı düşünülürken tasarruf münasebetiyle ilk akla gelen şey, bu memurları, kendilerini talebe bulundurmak suretiyle, (Devamı 2 nci sayfada)

“Belgrad, Oslo dersinden istifade etmesini bildi,”

Taymis gazetesinin Balkanlar hakkında bir yazısı

Son haftalar zarfında Yugoslavya üzerinde Alman tayareleri mükerrer uçuşlar yaptılar

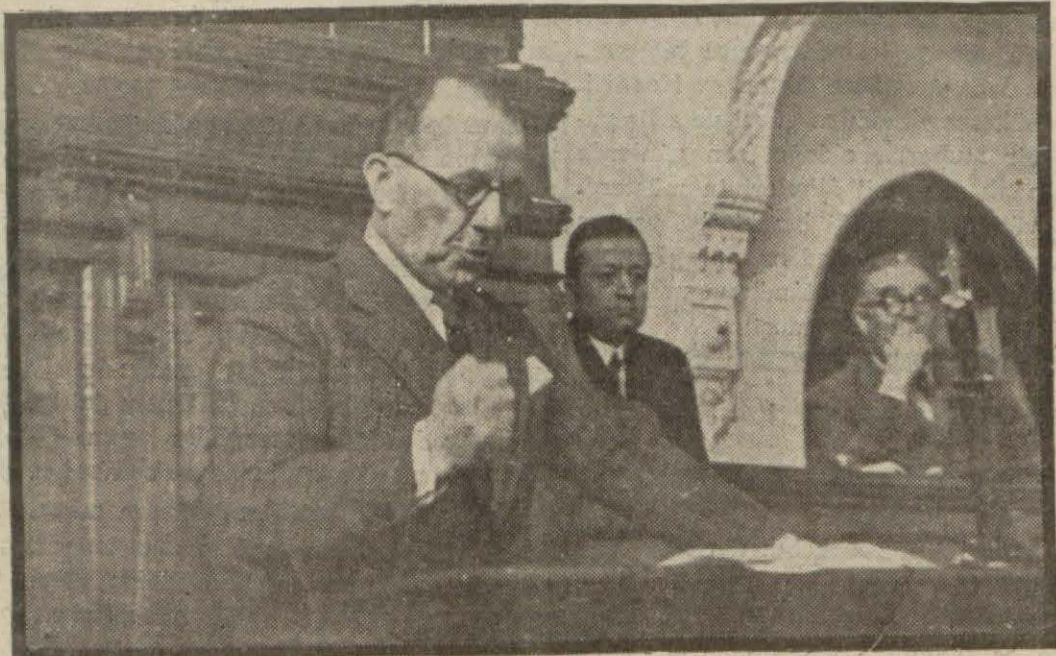
Yugoslav ordusu geçiş resminde

Londra 30 — Balkanlar hakkında tebliğatta bulunan Times gazetesi şu satırları yazıyor:

Belgrad, Oslo ve Kopenhag dersinden istifade etmesini bilmıştır. Almanlar müdafasız iki krallığı istilâ

ederken Yugoslavya da Alman turistlerinin istilâsına uğruyordu. 280 Alman generali, Hitler gençlik teşkilâtından olduklarını söylemişlerdir. Bu vaziyet karşısında Yugoslav makamları ihtiyat tedbirleri aldılar. (Devamı 3 üncü sayfada)

Hariciye Vekili dün Partide dış sigaset hakkında izahat verdi

Hariciye Vekili Meclis kürsüsünde

Ankara 30 — C. H. P. B. M. Meclisi grubu bugün «30/4/940» saat 15 de, reis vekili Trabzon meb'usu Hasan Sakanın riyesetinde toplandı.

Ruznamede hükümetin izahatından başka mevzu mevzu değildi. İlk defa «30» Hariciye Vekili Şükrü (Devamı 8 inci sayfada)

Bugün 1 Mayıs bahar bayramıdır. Bu münasebetle bütün resmî daireler ve mektepler bir gün tatil yapacaklardır. Fakat havaların evvelki gündenberi tekrar bozulacak kış günlerini andırarak kadar soğuk ve bulutlu oluşu tatilden istifade ederek bahar bayramını mesirelerde teş'ide hazırlananları bu arzudan menetmiştir.

Bu sebeble ne Boğaza ve Adalara giden vapurlarda ve ne de banliyö trenlerinde geçen senelerde olduğu gibi kesif bir kalabalık gözle çarpıyordu.

Hergün

Mürebbiye
Meselesi

Ekrem Uşaklıgil

Ankarayı ziyaret eden tanınmış İngiliz gazetecisi V. Price Londra'ya döndükten sonra yazdığı bir makalede Türkiye'de gittikçe genişliyerek yayılma yolunu tutan Alman kültüründen bahsetmiş, edindiği kanaate göre:

«Bugün almanca konuşan Türk çocuğu çoktur. Bu lisanın Türkiye'de yayılmasında Alman mürebbiyesinin büyük rolü olmuştur, fakat artık bu dalgaın önüne geçmenin zamanı gelmiş sayılır. Alman kızı yavaş yavaş çekiliyor, onun yerini alması için İngiliz kızım teşvik ve ikna etmek lazımdır.»

★

Pek yakından tanıdığım bir aile çocuğuna İngilizce öğretmek arzusunda idi.

İngiltere ve Amerika konsoloshanelerinden başlayarak, İngiliz ve Amerika mekteb'lerine varıncaya kadar Türkiye'de yaşayan İngiliz ve Amerikalılarla alakadar kaç müessesese varsa hepsini de birer birer doladı. Hepsinden de:

— Türkiye'de İngiliz veya Amerikalı bir mürebbiye yoktur, cevabını aldı. İngiltereden getirtmeyi düşündü, kendisine Londrada bu işlerle meşgul olan bir müessesenin adresini verdiler, münasebete girişti, nihayet Türkiye'ye gelmeye muvafakat edebilecek bir mürebbiyenin ismini öğrendi, kendisiyle muhabereye başladı ve şu şartlarla karşılaştı:

1 — İngilterede sizi yakından tanıyan bir İngiliz ailesinin adresini vereceksiniz.

2 — Londrada tedavi edilmek üzere gidip gelme yol ücretine katlanacaksınız.

3 — Ücret ayda (8) İngiliz lirasıdır, bu para da İngilterede İngiliz parası ile ödenecektir.

Londraya gidip gelme seyahat ücreti 250 liradır, fakat orada tedavi edilmek mecburiyeti bu miktarı 500 liraya kadar çıkarır. Ayda sekiz İngiliz lirası bizim paramızla takriben 42 lira eder, fakat Londrada ödenmek zarureti olunca bu miktar 85 lirayı bulur, sonra bu ailenin kendisi hakkında garanti verecek bir İngiliz dostu da yoktu, çaresiz arzusundan vazgeçti.

★

Gene pek yakından tanıdığım bir başka aile de çocuğuna Fransızca öğretmek arzusunda idi, öğrendi ki, bugün dahi İstanbulda 2 si İsviçreli, 2 si Belçikalı, 2 si de Fransız olmak üzere Fransızca ile alakadar ancak 6 mürebbiye vardır. Bunlar da çocuk bakımından anlamazlar. Bu aile Musevi dostlarımızın hususî şiveli Fransızca'nı mürâcaat etmekten başka çare bulamayınca arzusundan vazgeçmek zaruretinde kaldı.

★

Memleketimizde İngiliz ve Fransız mürebbiyesinin yokluğu karşısında Alman mürebbiyesinin bolluğuna gelince, bu bahiste ben ilk bakışta garib gelecek bir noktayı kaydedeceğim:

Son yıllar içinde Türkiye'nin büyük şehirlerinde almanca konuşan mürebbiyeler sıklıkla rastgele'ndiği bir hakikattir. Bu çoğaldıysa Almanyanın kültürünü ve manevi nüfuzunu yaymak arzusunun edenlerin bu'unduğu da bir hakikattir. Fakat bu meseleyi son iki yıldan evvel, ki zamana kadar yakından tetkik etmiş bir adam sıfatıyla söyleyeyim ki, almanca konuştuğu görülen mürebbiyelerden çoğunun Avusturya müstakil bir devlet iken Viyanadan geldiği de bir hakikattir. Bunlar ayda yirmi beş otuz liraya razı oluyorlar, kolaylıkla da yer buluyorlardı, fakat Almanyanın, Avusturyanın iktisadî vaziyetinin düzelmesi, evlenme kolaylıklarının artırılması nisbetinde burada sayıları azaldı, ve nihayet bir zaman geldi ki, bu gibi mürebbiyelere iş bulan idarehaneler mürâcaat edenlere:

— Memleketlerine dönüyorlar, bulamayacaklar, cevabını vermeye başladılar.

Hülâsa olarak söyleyeyim: Bir aralık memleketimizde almanca bilen mürebbiyenin sayısı çoğaldıysa bunun ilk sebebi bulunmasının kolay ve ucuz olmasındadır. İkinci sebebe gelince, bugün çocuğuna yabancı dil öğreten bir ailenin asıl maksadı ileride çocuğunu tahsilini ikmal için öğrendiği dili konuşan memlekete yollamaktır. Halbuki üç beş ay evvel, Londraya gitmiş olan bir meslektaşın Vakıf, yahud da Cumhuriyet gazetelerinden birinde neşrettiği bir etfûdî okumuştum, bir Türk çocuğunun Londrada tahsil et-

Resimli Makale:

≡ Tutulamayan gölge.. ≡

Eski bir Yunan feylesofu:

— Mes'ud olmadan evvel gülmeye ve neşelenmeye bakın zira neşelenmeye ve gülmeye vakit bulamadan ölmeniz mümkündür, demistir.

Hayatta istediğini yapabilen insan çok nadirdir, insanın en büyük bedbahtlığı da bütün hayatını tek bir gayeye doğru koymakla geçirdikten sonra o gayeye varamadan gözlerini kapamasıdır.

SÖZ ARASINDA

Yaz mevsiminin
Acab yeni
Şapkaları

Bütün harb galelelerine, birçok yiyecek ve müke-yifatın vesikaya tâbi tutulmasına, hattâ eğlence yerlerinin tahdid edilmesi rağmen moda âlemi bildiğini okumakta devam ediyor. Kadınlar uzaklaşan baharın son günleriyle yaklaşmakta olan yazda neler giyeceklerini düşünmekten geri durmuyorlar. İşte bu cümleden olarak, türlü türlü değişiklikler geçiren kadın şapkalarının, bu yaz, resimde gördüğünüz şekli alacağı, kullananların çokluğundan anlaşılabilir.

Kent Dükünün yeni vazifesi

Kent dükü, bir prens olması hasebile kendisine tevcih edilmiş olan hava vis maraşahîliğinden istifade ederek bir bölük kumandanlığına geçmiştir. Yeni vazifesinde dük, hava kumandanlığı talim ve terbiye heyetinin verdiği direktifler dairesinde, askerlerin sıhhi durumlarıyla alakadar olacaktır.

Tilki gene tilkidir!

Londra civarındaki çiftliklerden birinin sahibi, yavru iken yakaladığı bir tilkiyi ehlileştirerek, boynuna bir tasma takmış ve köpek gibi beslemeğe başlamış. Bir müddet sonra tilkinin ortadan kaybolduğu görülmüş, aradan birkaç gün geçince hayvanın beş kilometre süren bir tabinden sonra bir avcı kafesi tarafından öldürüldüğü anlaşılmıştır.

mesai için iki yüz lirayı geçen bir paraya ihtiyaç görüyordu, buna mukabil eski zamanlarda Avusturyada veya Almanya'da bir talebe ayda (90), (100) liraya bol geçinebiliyordu.

Demek oluyor ki, bu bahiste de başlıca mesele memleketlerin para ve geçim ölçülerinde bir yakınlık, bir uzaklık meselesidir. Temenni edelim ki, istikba'in iktisadî münasebetleri memleketimizle daha yakından temas etmek istediğimiz memleketler arasındaki farkı azaltsın.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

Tablonun aslı bendedir

Zengin bir İngiliz lordunun, Londra civarında çok güzel bir villası vardı. Genç, fakat çok müstaid bir ressam villanın bir resmini yapmıştı. Resim sergide teşhir edilirken, lord resmî çok beğenmiş, ressamı bulmuş ve şöyle bir teklifte bulunmuştu:

— Bu tablonun aslı bendedir. Fakat kopyanız o kadar mükemmel olmuş ki aslı ile değiştirmeye talibim.

Genç ressam, lordun bu sözüne hiddetlenmişti:

— Ben kopyacı değilim lord. Tabloyu ben yaptım, aslı budur.

— Belki yanılmış olabilirim, fakat yarın size isbat edebilirim. Isbat edersem tabloyu aslı ile değiştirmeye razı mıyız?

— Razıyım.

Ertesi gün lord, villasının tapusunu ressamına göndermişti.

Dünyanın en mükemmel
bir gazetecisi

İsveçin en mükemmel kadın gazetecisi Barbaro Ahring, bugün dünya matbuatında mühim bir mevki işgal etmektedir. Barbaro Madridin ilk bombardıman edildiği sıralardan İskandinav'dan kalıp harb meydanına koşmuş, Finlandiya harbinde Manerhaym hattına varan ilk gazeteci olmuş, şimal cephesinden de gazetesine ilk haberleri kendisi vermiştir.

TAKVİM

MAYIS		1		Arabi sene	
Kesmi sene	1055	Resmî sene	1947	1359	Kasım
Nisan	18			176	
ÇARŞAMBA					
GÜNEŞ		Rebiü evvel		İMSA	
23					
U. 2	İkinci	A. 30	Ya. 1		
J. 12	D. 11	S. 16	J. 68	S. 9	D. 04
v. 5	06	8	58	12	1 48

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Fransız ajansı Sofyadan aldığı bir haberi bütün dünyaya yaymış, bizim gazetelerimizde de okumuşunuzdur, hülâsaten:

— Rus petrolü İtalyan vapurları ile Varnaya getiriliyor, Varnadan Alman vagonları ile Almanya'ya naklediliyor» demiş. Olmıyacak, yapılmıyacak şey değildir. Fakat bu haberin bir de sonuncu cümlesi vardır ki gözümüze çarptı, bu cümlede:

«Bu suretle nakledilen petrolün ayda yirmi bin tonu bulacağı tahmin edilmektedir» deniliyor.

Ayda yirmi bin ton senede iki yüz kırk bin ton eder ki, ihtiyacın milyonda ölçüldüğü bir devirde hiç demektir. Binaenaleyh eğer telgrafın çekilmesi esasında bir rakam hatırı yapılmadıysa, yahud da tahminde yanlışlandıysa biz bu nakliyatın mühim olmıyacağına inanıyoruz, en okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Bahar yeşili...
Venedik kırmızısı... vs..

E. Ekrem Talu

Açık denizlerde, fırtına azgın azgın hükmünü sürüyorken, gece karantında, ansızın bir torpilin isabeti, yahud ki bir mayının dokunmasıyla, suların doymak bilmiş derinliklerine göçen âdem evlâdınun hazin mukadderatını düşünüyordum.

Bir tarraka.. Bir sarsıntı.. Kaynaşan, köpüren deniz.. Sonra bir yağ lekesi.. İnsan varlığının hatimeî tarihi bu dört kelimeden ibaret. Ve bu dört kelime, dünyayı kendine râmetmek isteyen haris bir devletin verdiği ve hergün venmekte bulunduğu hükmün hülâsası.

— Beşeriyet bu kadar âciz mi ki bu hükme boyun eğiyor? diyordum.

O esnada gözlerim bir kâğıd parçasına, bir gazete yirtığına ilişti. Ve şu satırları okudum:

«Avrupa bayanları bu sene açık ve şen renkli elbiseler giyeceklerdir. Kumaş tacirleri ve terziiler, şimdiden, bahar yeşili, Venedik kırmızısı, gurub pembeşi renginde kumaşlar sipariş etmişlerdir!»

Amma Yarabbi! Keçecizade İzzet Mollanın, Kızlarağası Mes'ud Ağa hakkında: «Allahım, şu Arabın aklını bana ver de, bir gececik rahat uyku uyuyayım!» dediği gibi, süs ve renk düşünen şu moda kuklalarının tasası aklarımdan bir zerresini ben de kendim için temenni ediyorum.

Nereden de bulurlar? Nasıl da düşünür, icad ederler?! Bahar yeşili! Venedik kırmızısı! Gurub pembeşi!!

Eskiden moda biraz da hâdiselere tâbi olur, onlardan ilham alırdı. Bu sefer bu an'ane unutulmuş gibi görünüyor. Bana sorsaydılar, ben onlara, seçecekleri renklerin hakkında daha uygun fikirler verebilirdim.

Meselâ Kareli beyazı, fecri şimali pembe si, kan kırmızısı, duman rengi, barbudi, zirhî kurşunisi, pansaman alacası...

Hiç değilse bu renkler zemin ve zamana munasib düşer, içinde yaşadığımız buhranlı ve endişeli zamanın birer ifadesi olurdu.

Kaldı ki, gitgide daralmakta olan mâşef şartlarının bu gidisiyle, sayın bayanların değil böyle bahar yeşili, gurub pembeşi kumaş, fakat basbayağı aşarlık patiska bulacaklarından da şüphem vardır.

Amma diyeyim ki kadın bu! Murad etmeyiyorsun, yoksa neler yaratır! Ona da inandır.

İnandım amma, cümle âlem boğuşurken, baharı yeşilini, gurubun pembeşini düşünmesini de, onun kadınlık hassasiyetine yakıştıramadım, doğrusu!

E. Ekrem Talu

Meseleler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tekaüde sevk etmek fikri olmuştur. Zamanımızca bu tedbir yanlıştır. Yaptığımız kısa bir tetkik de, bize, bu hususta yalmadığımızı göstermektedir. Zira:

Bu (155) memur tekaüdlüklerini taleb eyledikleri takdirde, tekaüdü maasî haricinde devletin bunlara ilk sene için takriben 45-46, ikinci sene için de (20), bin lira kadar bir ikramiye vermesi lâzım gelecektir. Yani tasarruf yapılmak istenirken, müstakbeli tasarrufa bir zemin hazırlanmış olmak için kesenin ağzını birdenbire açmak lâzım gelecektir. Halbuki gene tetkikatımızla öğrenmiş oluyoruz ki, hiç kimsenin esas ekmeğine dokunmadan bu tasarrufu aynı bütçede kolaylıkla temin eylemek mümkündür. Şöyle ki:

Gümrükler idaresinin memurlar için senenin ancak beş ayı açık bulunan bir tatbikat kursu vardır. Bu kursun senelik bütçesi (30) bin liradan fazladır. Ahvalin fevkalâdeliği karşısında bir kaç sene için bu kurstan pekâlâ vazgeçilebilir.

Bundan başka yeni modern bir kimyahanenin kurulmak üzere olduğu herkesin malûmudur. Tesis masrafı on binlerce lirayı bulabilecek olan bu işten de muvakkaten feragat etmek kabildir.

Muamelesi pek az olmasına rağmen teşkilâtı İstanbul derecesinde bulunan «Hatay» gümrük teşkilâtı da tensik etmek kolay olabileceği gibi merkezin çok büro ve mefruşat masraflarını da muvakkaten durdurmak matlûbu temin etmek noktasından herhalde mümkündür.

Hâsıl olmak istidadını gösteren müessesif bir vaziyet karşısında sürmettedarlık aklımıza gelen bir kaç mülâhazayı ileri sürmüş bulunuyoruz. Ümid ederiz ki ameli kabiliyetleri bakımından nazarı dikâte alınır ve dakik bir idare makinesi bir çok tecrübeli memurundan mahrum edilmeksizin matlûb tasarruf da temin edilmiş bulunur.

★★

TELEGRAF HABERLERİ

Son Dakika:

İtalya ve Almanyada Yugoslav hududu istikametinde askerî hareketler görülüyor

İtalyan demiryolları asker nakliyatı ile meşgul bu olduğundan Almanyadan kömür nakline bile vakit bulunamıyor

Londra, 1 (Hususî) — Belgrad'dan bildirildiğine göre, İtalya ve Almanyada, Yugoslav hududu istikametinde askerî hareketler görülmektedir.

Son günlerde asker nakliyatı meşgul bulunan İtalyan demiryolları, Almanyadan kömür taşımağa bile vakit bulamamaktadırlar.

Diğer taraftan Alman iktisad mütehassısı Dr. Klodius dün Belgrada varmıştır.

Dr. Klodius, yeni bir ticaret anlaşmasını müzakere etmek üzere, derhal Yugoslav iktisad nazırı Dr. Anders ile temasa geçmiştir.

Klodius, Yugoslav hariciye nazırı Markovic ile de görüşmüştür.

Alman mütehassısı yarın Sofyaya hareket edecektir.

Pasifik Okyanosa giden İngiliz gemileri Kap'tan dolaşacaklar

Londra, 1 (Hususî) — Akdeniz-

de İngiliz ticaret gemilerinin seyrüseferini emniyet altına almak hususunda, dün hükümet tarafından verilen karar neticesinde, Pasifik Okyanosuna giden İngiliz gemileri Süveyş yolunu bırakarak, tercihan Kap'dan geçeceklerdir.

Hileri Milleler Cemiyetine teslim edene bir milyon dolar verilecek

Londra, 1 (Hususî) — «New York Times» gazetesine göre Ameirkadaki Karneği enstitüsü, Hitleri sağ olarak Milletler Cemiyeti makamlarına tevdi edecek olan herhangi kimseye nakden bir milyon dolar vereceğini bildirmiştir.

Enstitü müdürü Çörç'ün imzasını taşıdığı halde neşredilen beyanname, Hitlerin dünyayı harbe sevk ettiği ve gerek beşeriyet, gerek me-

deniyet için bir tehlike teşkil ettiği tasrih olunmaktadır.

Verilecek mükâfat için, Mayıs sonuna kadar müddet tayin edilmiştir.

A man tayyareleri İngilterenin şark sahillerine hücum etti'er

Londra, 1 (Hususî) — Alman tayyareleri dün gece İngilterenin şark sahillerine hücum etmişlerdir.

Hava dafî topları, projektörler ve İngiliz avcı tayyareleri derhal faaliyete geçerek, düşmanı uzaklaştırmışlardır.

Eseks eyaleti üzerinde uçan bir Alman bombardıman tayyaresi alevler içinde yere düşerek parçalanmıştır.

Tayyarenin sukutu neticesinde birkaç ev yıkılmış ve 41 kişi yaralanmıştır. Bunlar, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmışlardır.

Şark milletleri arasında tesanüd

Tahranda çıkan İttılaat gazetesinin dikkate şayan bir makalesi

Tahranda çıkan İttılaat gazetesi: «Şark milletleri arasında manevî rabıta» başlığı altında dikkate şayan vâkıfane bir makale neşretmiştir. Tahranlı arkada-şımız makalesine: «Her millet kendi kullarına vâkıf olduktan sonradır ki onların çaresine bakar» cümlesiyle başlıyarak şöyle devam etmektedir:

«Okuyucularımız, İstanbulda intişar etmekte olan (Son Posta) gazetesinin doğru ve vâkıfane yazdığı bir makale münasebetle bundan bir müddet evvel Şark milletlerinin birleşmeleri lüzumuna dair (İttılaat) da neşrettiğimiz bir yazıyı elbette hatırlarlar.

Aynı gazete son zamanlarda gene aynı fazıl ve vatansever muharririn kaleminde çıkan ve bizim nazariyemizi teyid eden mu-fassal bir makale daha neşretti. Bu ikinci makalesinde muharrir Şark milletlerinin her birinin kendi istidadlarına ve kabiliyetlerine ve temayüllerine göre garb medeniyetini almaları lâzım gelmekle beraber, kendilerinin Şark milletleri camiasından oldukları ve refah saadetleri hattâ beka ve istiklalleri birbirlerine müzaheret ve tesanüde bağlı bulunduğunu unutmamaları lâzım geldiğini büyük ve millî bir heyecan ve imanla yazmış ve Tahrana ile İstanbulu birbirini iyi anlamakta olmasından dolayı duyduğu sevinç anlatmıştır.»

«Bize şark milletlerinin tarihlerinde, mazilerinde, dinlerinde ve efkârında, tarzı temeddünlerinde, âdet ve usullerinde, hattâ lisanlarında ve edebiyatlarında mevcud olan bu birlik ve müşterek mukadderat, mezkûr milletlerin birbirlerine gittikçe yakınlaşarak müzaheret ve tesanüd suretine kılınmaz ve sarsılmaz sağlam bir kütle teşkil etmelerine pek müsaidir.»

Moskovanın cevabı Londrayı memnun etmedi

Londra 30 — Royter ajansının diplomatik muharriri bildiriyor ki, Sovyetler Birliğinin Londra büyük elçisi Maiski dün akşam Lord Ha'ifaksi ziyaret ederek, İngiltere ile Sovyetler Birliği arasında ekonomik görüşmelerin yeniden başlaması hakkında 11 Nisanda tevdi edilen İngiliz muhtırasına Sovyet hükümetinin cevabını vermiştir.

Royterin diplomatik muharriri diyor ki, sanıldığına göre, Sovyet hükümetinin bu cevabı İngiliz mahfelleri tarafından şayanı memnuniyet bir cevap olarak te-lâkki edilmemektedir. Maamafih mesele Londrada tetkik olunmaktadır. (a.a.)

Amerikanın tayyare ihracatı

Bir buçuk milyon dolar kıymetinde tayyare aldık

Vaşington 30 (A.A.) — 1940 yılının ilk üç ayı zarfında Amerikanın tayyare ihracatı 67 milyon dolara ballı olmuştur. Bu rakam 1939 yılının aynı devresine nazaran yüzde 225 bir artma göstermektedir. Bu müddet zarfında Fransaya 33, Avustralyaya 18, İngiltereye 17, Kanadaya 4 buçuk, Finlandiyaya 3, İsveç 2 milyon 357 bin, Norveç 1 buçuk, Türkiyeye bir buçuk, Çine 1 milyon ve Felenk Hindistanına da 750 bin dolar kıymetinde tayyare satılmıştır.

Diyarbakırda Başvekil

Maden 30 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam dün buradaki bakır madeni tesisat ve işletmesini tetkik ettikten sonra otomobile Gulemana gitmiş ve oradaki krom madenini de tetkik etmiştir. Başvekil Dr. Refik Saydam bu tetkiklerini müteakib Diyarbakıra hareket etmiştir.

Diyarbakır 30 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Başvekilimiz Dr. Refik Saydam, öğleden sonra tayyare karargâhını gezmiş ve akşam umumi müfettiş tarafından şereflerine verilen ziyafette bulunmuşlardır.

İthalât ve ihracatımız

Ankara 30 — Ticaret Vekâleti konjonktür bülteninin son nüshasındaki rakamlara nazaran Mart ayındaki ihracatımız 16,468,000 lira ve ithalâtımız da 7,418,000 liradır. 1925 senesindenberi ihracatımız Mart ayında bu kadar yükselmemiş olduğu gibi bu rakam geçen senenin Mart ayına nazaran 7 milyon lira bir fazlalık ifade etmektedir.

Umumi inkişaf: Mart ayı nihayetine kadar 36,7 milyon lirayı bulan 1940 senesi üç aylık ihracatı geçen senenin aynı devresine nazaran 3,5 milyon liralık bir tezeyüd arz etmektedir.

İtha'at: Geçen seneye kadar yaptığımız ithalâtın takriben yarısı Almanya'dan tedarik edilmişken, 1940 senesinde Almanyanın hissesi yüzde 24'de inmiş ve buna mukabil müttefikler, İtalya, Amerika B. D. ve Balkanlardan yarılan ithalât nisbî olarak artmıştır. (a.a.)

İtalyanın 35 bin tonluk zırhlısı

Roma 30 (AA) — 35.000 tonluk 4 cüzi - tamın birincisi Vittorio Veneto zırhlısı Triyeste'de merasimle İtalyan deniz makamlarına teslim edilmiştir.

“İtalya nereye doğru gidiyor?”

Fransız gazetelerinin sordukları bir sual

Paris 30 (A.A.) Havas: Matbuat hülâsaları:

Dino Alfieri'nin Attolico'nun yerine İtalyanın Berlin sefirliğine tayin üzerine Paris matbuatı şu sual soruyor: «İtalya nereye doğru gidiyor?»

Excelsior gazetesinde Marcel Pays, İtalyanın müttefiklerden korkması için hiç bir sebep olmadığını, buna mukabil, gerek barışta gerek harbe şimdiye kadar kendisine kanlı ziyafetlerinden bir kırıntı vermemiş olan Almanyadan müthiş surette korkması için sebebler mevcut olduğundan tecahül etmediğini kaydettikten sonra soruyor:

İtalya kendisini Hitler Almanyasının ölgüştüz ihtiraslarına feda edecek mi? Ne Kral Viktor Emanuel, ne de Benito Mussolini cebren sürüklenmelerine müsaade edecek insan değillerdir.

Kızılayın senelik Kongresi

Ankara 30 (A.A.) — Kızılay C. 1940 yılı kongresi bugün saat 10 da B. M. Meclisi reis vekili Aydın meb'usu Dr. Mazhar Germenin riyesetinde merkezi umumi binasında içtima ederek 1938-1939 yılı hesabat ve muamelâtını tetkik, kabul ve merkezi umumi heyetini ibra eylemiş ve 1940, 41 bütçesini tasdik ve kıdem sırası ile merkezi umumi azahklarından çıkarmaları icab eden Başvekil Dr. Refik Saydam, diyanet iş'eri reisi Rifat Börekçi, Çorum meb'usu Dr. Mustafa Cantekin, Isparta meb'usu Mükerrrem Ünsal, tüccardan Hasan Alemdarın tekrar intihabları ve münhal olan merkezi umumi azahlarına Başvekil müsteşar Vebhi Demirelin ve tetkik komisyonu azahklarına Kocaeli meb'usu Salâh Yargı, Konya meb'usu Kâzım Okay, Emlâk ve Eytam Bankası umum müdürü Cevdet Gölet'in intihabları icra kılınmıştır. Ve kongre heyetinin Millî Şefe yüksek tazimlerini, Büyük Millet Meclisi Reisine, Başvekil ve Genel Kurmay reisine yüksek saygılarını, Türk Hava ve Çocuk Esirgeme kurumları kardeş teşkilâtına selâm ve muhabbetlerini arz ve iblâğa kongre riyesetini memur ederek içtima nihayet vermiştir.

İngilterenin şark ordusu tahviye edildi

Kahire 30 (A.A.) — Reuter: İngilterenin orta şark ordusu yeni bir unsurla kuvvetlenmiş bulunmaktadır. Ro-dezya Teritoryal ordusuna mensub yeni kıtaat bugün Süveyşe gelmektedir. Bu kıt'aların büyük bir kısmı Ortasark ordusuna ihtak edecektir.

“Belgrad, Oslo dersinden istifade etmesini bildi,”

(Bastarafı 1 inci sayfa)

Yugoslav hükümetinin bu hareketi bütün Tuna ve Balkan memleketlerinde mükemmel bir tesir hasıl etmiştir. Romanya ve Macaristan bilhassa Alman turistlerinin kabulünde teyakkuzarını arttırmışlardır.

Bulgaristan, Macaristan, Yugoslavya ve Romanyanın Tuna üzerinde seyrisine faini tanzim hakkındaki kararları Tuna teşriki mesaisi davası için bir muvaffakiyet teşkil etmektedir. (a.a.)

Alman tayyarelerinin faaliyeti

Belgrad 30 (Royter) — Hükümet Yugoslav hudud'larında uçacak yabancı tayyarelere dafî toplarının ateş açmasına karar vermiştir. Bu kararın amilî son yedi hafta zarfında Yugoslav şimal hududları üzerinde mükerrer surette Alman tayyarelerinin uçuşudur.

Bugün öğrenildiğine göre, Alman, İtalyan ve Macar hükümetleri bu karardan geçen Perşembe günü haberdar edilmişlerdir.

Daha son zamanlarda bir günde 8 Alman tayyaresi hududu geçmiştir. Bunların istikşaf vazifesile mükellef oldukları tahmin ediliyor.

Alman uçuşlarının ekserisi Alman ekalliyetinin meskün ve Nazi propagandasının cari olduğu Marribor mntakası üzerinde vukubulmuştur. Yugoslavyanın Klagen-ford'daki konsolosu mahallî makamlar nezdinde protestoda bulunduğu zaman, bu makamlar pilotların talim yaparken yollarını şaşdırdıkları cevabını vermişlerdir.

Belgrad'da salâhiyetli bir memur bugün Royter ajansına beyanatta bulunarak bu şart'ar dahilinde Belçika, Hollanda ve İsveç gibi diğer bitaraf memleketlerde olduğu veçhile Yugoslav hükümeti tarafından alınan tedbirin de pek tabii olduğunu bildirmiştir. (a.a.)

Balkanlıların en büyük ümidi: Türkiye

Londra 30 (A.A.) — Reuter: Balkanlardaki vaziyetten bahseden Evening Standard gazetesi diyor ki:

Şantaj ile, ekonomik tazyikle, yıldırım harbi tehditle ve birçok Quislingizm ile, Nazi Almanyası, Balkanları kat'i surette râmetmeyi aramaktadır. 1938 Eylülündenberi, Hitler, kendisini, Berlin ve Hamburgu doyurmak için çabalayan 80 milyon esirin imparatoru gibi görmektedir.

Balkan milletleri, kendilerini bekleyen akubeti evelden görmüşlerdir. Şimdilik, Balkanlılar, mukavemete doğru gider gibidir. Yugoslavya, 30 bin Alman turistini hudud harici etmiş ve hududunun Alman tayyareleri tarafından tecavüzünü protesto eylemiştir. Romanya petrol kuyularını, Quislinglerden siyaset için ihdayı tedbirleri almaktadır. Bulgaristan hariciye nazırı, dün Bulgaristanın Balkan allesine dürüst bağlılığını teyid eylemiştir.

Balkanlıların en büyük ümidi, Türkiyenin siyasetindedir. Türkiye, dostu bulunduğu bütün Balkan devletlerinin hürmetini üzerinde toplamış bulunmaktadır.

Ceviz cesametinde dolu

Maraş 30 (A.A.) — Dün saat 15.30 da başlayan hafif bir yağmuru müteakib ceviz cesametinde ve şimdye kadar Maraşta tesadüf edilmemiş bir irilik dolu yağmış ise de çok devam etmemiştir.

Sabahian Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● Harb gürültü eri içinde mühim bir tehlike at'atan Belçika

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Coğrafi vaziyeti itibarıyla çok nazik bir mevkiide bulunan küçük Belçika, siyasi bir fırkanın takdirsizliği yüzünden vahim, siyasi bir dahilî ihtilâfa düşerken kralın basireti sayesinde tehlikeyi atlattı. Fakat bu hâdise, ona, yirmi dört saatlık bir kabine buhranına maloldu. Fakat Belçika kralı kabinenin istifasını kabul etmemek suretile buhranı asgari haddine indirdi ve böylece, Alman - Fransız mntakat mntakasının mühim bir iltisak hattını teşkil eden bu küçük memleket te, kuvvetli bir helecan ile işin içinden sıyrılabildi.

★

Malûm olduğu üzere Belçika krallığı rkan olduğu kadar lisanen de birbirinden ayrı iki kavimden teşekkül eder. Wallon'lar, Flaman'lar.

Nüfus ekseriyeti birinci kısımda olmasına rağmen medeniyetçe yekdiğerine hiç te tefevvuk iddia edemeyecek olan bu iki kavim arasında ötedenberi mühim bir nokta nazar farkı vardır: Lisan meselesi.

Belçikanın resmî lisanı fransızcadır. Bu lisan Wallon'ların da lisanı olduğu için kendilerine, bir nevi imtiyazlı mevki temin etmiş gibidir. Bu yüzden zaman zaman husule gelen ihtilâfları nazarı dik-kate alan Belçika devlet adamları, nihayet, bu müzmin derdi şöyle hal'etmişlerdir:

Flaman halkile sakin mntakalarda bu lisanla muamele yapmak, nüfusu karışık olan büyük merkezlerde de her iki lisanı idare lisanı olarak kabul etmek. Bazı devlet dairelerinde, bu yüzden, aynı vazife iki memur tarafından görülür. Memurlardan biri Flamanca muavini Wallondur veyahud bunun aksi.

Şimdiye kadar Belçika maarif nezaretinde bir Fransız lisanı müdüriyeti vardır. Şimdiye kadar bu daire, muavinsiz olarak çalışmıştır. Fakat son zamanda maarif nazırı buraya bir de Flaman muavin tayin etmiştir. Bütçesinin mecliste mürakaresine sıra geldiği zaman liberal fırkakan ortaya attığı muhalif bir nokta nazar yüzünden kıyamet kopmuştur. O suretle ki, harbin devamı müddetince tam bir ittihad muhafaza etmeye ahtetmiş olan Belçikanın ikiye bölünmesi tehlikesi baş göstermiştir. Flamanlarda olduğu kadar Wallonlarda dehşetli bir galeyen başlamıştır. Mese'e her ne kadar tâli bir dahilî mesele yüzünden vukubulmuş ise de, iç siyaset mütarekesinin ihlâl edilmesini kabineye karşı ademi timad gibi telâkki eden başvekil istifa etmiştir. Orduya cepelerde millî emniyeti temin ederken dahilde şayanı memnuniyet bir vakar muhafaza eden Belçika milletinde birdenbire teşettüf âlmetleri baş göstermiş ve bir anda vaziyetin sükûneti allak bullah olmuştur. Bereket versin büyük bir basiret sahibi olan kralı kabinenin istifasını kabul etmemiş ve böylece, son

(Devamı 9 inci sayfa)

Resmî otomobiller

Resmî otomobiller bahsinde Millet Meclisi çok hassas görünüyor. Evvelce iki meb'us tarafından verilen taktir üzerine resmî otomobillerin tahdidî kararlaştırılması ve bu hususta Bütçe Encümeninde bir lâyiha hazırlanmıştı. Bu lâyiha evvelki gün Meclisin umumi heyetine geldi ve umumi bir itiraz ile karşılandı. Lâyiha değiştirilmek üzere şimdi gene Encümene iade edilmiş bulunmaktadır.

Mecliste söz söyleyen hatiblerin kanaatleri şudur: — Ahval her noktada hesablı davranılmasını zarurî kılmıştır. Bunun için hazineye ağır bir yük olan resmî otomobilleri mümkün olduğu kadar azaltmak lâzımdır.

Fikir esas itibarıyla çok yerindedir. Bilhassa harb başladığındanberi makineye ağıd her şey azalmıştır ve pahalalmıştır. Benzinin ve makine yağları fiyatlarının her gün arttığı da malûmdur. Dövize tedarik edebildiğimiz bu maddelerin istihlakını asgari haddede indirmek zarureti vardır.

Hükümetin bu fikriyle tasvib ettiğine de şüphe yok. Yalnız bu meseleyi konuşurken hislere kapılıp heyecana düşmemeliyiz. Otomobil bir süs değil ihtiyacdır. Makamına otomobile gelip giden bir valinin emrindeki otomobili alıp:

— Yaya gitse ne çıkar. Hem sıhhatini de kazanır.

Demek hisse, heyecana kapılmak olur. Çünkü o vali otomobile yalnız evinden makamına gelip gitmek için binmez. Mntakasını tetkik etmek için de biner. Acilen yetişilmesi zarurî bir hâdise yerine gitmek için de biner. Ve bu vakalar sık sık tekrarı eder. Onun için resmî otomobiller meselesinde makamın devlet teşkilâtındaki mevkii değil o makamın icab ettirdiği vazife ve mesguliyetleri esas tutmak lâzımdır.

Resmî otomobillerin kalitesi meselesi ayrı bir bahistir. Memleket yollarına mukavemeti fazla olanları tercih etmek e,bette istifadeli olur.

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Şehir Meclisi dün belediye zabıtası talimatnamesini müzakereye devam etti

Gıda maddeleri yapılan ve satılan yerlerde bulunması lâzımgelen sıhhi şartlar müzakere ve kabul olundu

İstanbul Şehir Meclisi, belediye zabıtası talimatnamesinin müzakerelerini Nisan ayı devresinde ikmal edememiş olduğundan on beş gün temdid edilmiştir. Dünkü müzakerelerde belediye zabıtası talimatnamesinin gıda maddeleri yapılan ve satılan yerler hakkındaki faslı kabul edilmiştir. Buna göre:

Yenilecek, içilecek maddelerin yapılmasına, satılmasına, depo edilmesine mahsus yerlerin açılması için belediye den ruhsat alınması mecburidir.

Çalışılan yerlerin ve çalışanların üst ve başlarının, kullanılan alet ve vasıtaların daima temiz bulundurulması mecburidir. Gıda maddelerinin yapıldığı, depolandığı, satıldığı yerlerde çalışanların adedine göre her on ve ondan az şahıs için bir lãvabo ve bu yerlerde ondan fazla şahıs çalıştığı takdirde her yirmi kişi için sıhhi şartlara uygun bir aptesane bulunması mecburidir.

Pişirilmeden veya yıkanmadan, yahud kabukları soyulmadan yenilen gıda maddelerinin açıkta muhafazası, teşhiri, satışı yasaktır.

Belediye zabıtası talimatnamesine de-ğirmenciler, kırmacılar hakkında konan esaslı maddeler şunlardır:

Değirmen binalarının her tarafının bol gündüz ışığı ile aydınlatılması ve kâfi derecede hava tazeleme tertibatını haiz bulunması mecburidir. Değirmenci veya kırmacılar öğütüp hazırladıkları unların çuvalı üzerine en az 0,05x0,08 eb'â dında francalık unlar için beyaz, ek-meklik unlar için kırmızı, çavdar ekme-klik unlar için mavi renkte birer etiket koymağa ve bu etiketlerde değirmenin, değirmenci veya kırmacının isim ve ticarî adreslerini ve unun nev'ini yazı ile göstermeğe mecburdurlar.

Şehir Meclisi Cuma günü tekrar toplanacaktır.

Tayyare ile ticari nakliyat yapılacak

Devlet Hava yolları umum müdürlüğü, Avrupa ve Amerikada olduğu gibi memleketimizde de tayyarelerle ticari nakliyat yapılmasını kararlaştırmış ve bu maksadla hazırlığa başlamıştır.

Tayyare ile ticari nakliyat, bilhassa posta paketleri, kabili işial olmayan muhtelif mallar ve malzeme ile müteaddid eşya üzerinde taksif olunacaktır.

Bu suretle İstanbul ve Ankaradan uzak yerlere ve bilmukabele uzak yerlerden buralara büyük bir süratle ticari nakliyat yapılması temin edilmiş olacaktır. Ancak nakliye pilotluğu büsbütün ayrı bir iş ve ihtisasa bağlı olduğundan, devlet hava yolları idaresi süratle nakliye pilotları yetiştirmeğe kararlaştırmıştır. İdare, bu maksadla memur o'abil-mek evsafını haiz pilotluk diploması bulunan ve ecebi lisanı bilen gençlerden bir kısmını İngiltere ve Fransaya gönderilmelerini kararlaştırmıştır.

Bu gençler İngiltere ve Fransada kısa bir müddet nakliye pilotluğu stajını gördükten sonra memlekete döneceklerdir.

Bükreş - İstanbul hava seferlerine yarın başlanacak

Bükreş - İstanbul arasında hava seferlerine yarından itibaren başlanacaktır.

Yarın ilk yolcu tayyaresi saat 8.35 de Bükreşten kalkacak ve iki saat sonra Yeşilköye inecektir. Bükreş - İstanbul arasında tayyare seferleri haftada üç gün yapılacaktır. Bükreşten gelecek tayyare bir gün Yeşilköyde kalacak ve ertesi sabah saat 9 da yolcu, posta ve eşya alarak Bükreşe hareket edecektir.

Muharrir Cemil Süleyman vefat etti

Fecriati edebî teşekkülünün değerli üzuvlarından biri olan doktor Cemil Süleymanın tedavî edilmekte olduğu Cerrahpaşa hastanesinde vefat ettiğini teessürle öğrendik. Merhum 35 seneye yakın bir zamandanberi Türk edebiyatına hizmet etmiştir. Romanları arasında «Siyah gözler» ve «Ukde» meşhurdurlar. Cenazesi bugün kaldırılacaktır.

Basın Birliği arkadaşlarına

Basın Birliği İstanbul muntakası reisliğinden:

Arkadaşlarımızdan Cemil Süleyman Aliyağdı dün sabah kaybettik. Otuz yıldır Türk gazetelerinin edebiyatı sayfa-larını zenginleştiren Cemil Süleymanla fikir âleminiz değerli bir uzvunun daha matemini tutacaktır.

Cenazesi yarın (bugün) öğleye doğru Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak Topkapı dışındaki aile mezarlığına nakil ve defnolunacaktır.

Arkadaşlarımızın cenaze töreninde bulunmalarını rica eder, kendisine rahmet dileriz.

MEVLÜD

Beyazıt kütüphanesi müdürlüğünden müteakid Maarif Vekâleti kütüphaneler müşaviri ve eski Darülfünun Arab edebiyatı müderrisi merhum İsmail Saib Hocanın ruhuna ithaf edilmek üzere 4 Mayıs 940 Cumartesi günü öğle namazını müteakib Beyazıt camii şerifinde mevlüt nevebi kıraat edileceğinden merhumu taniyan ve sevenlerin, arzu eden zevatin teşrifleri rica olunur.

Bir günde 325 bin liralık ihracat yapıldı

İngilizlerin piyasadan yumurta mübayaası faaliyetlerini arttırmaları üzerine İtalyanlar da yumurta talebelerini fazla-laştırmışlardır.

Dün İtalyaya 960 sandık ve 30 bin lira kıymetinde yumurta sevkedilmiştir. İtalyanlar mensucat sanayinin muhtaç olduğu paçavra mübayaasına devam etmektedirler. Dün de 17.500 liralık 35 bin kilo paçavra ihraç edilmiştir.

Amerikaya da tavşan derisi ihracatı artmış ve bir gün zarfında 40 bin liralık 130 bin deri sevkedilmiştir. Amerikaya mavi haşhaş tohumu ihracatı da devam etmektedir.

Romanyaya 110 bin lira kıymetinde ve 50 bin kiloya yakın Kayseri fabrikası malulâtından pamuk ipliği ihraç edilmiştir. Macaristana iskarta pamuk, İngiltereye fındık, Fransaya fasulye, Belçikaya arpa sevkedilmiştir.

Dünkü ihracat meydanında Almanya 295 bin kilo ayçiçeği küspesi ve 250 bin kilo pamuk tohumu vardır.

Finlândiya, Litvanya, Letonyaya da şimendiferle yaprak tütün sevkedilmiştir.

Şehrimizden yapılan bir günlük ihraç faaliyetinin tutarı 325 bin liradır.

Kültür İşleri:

Öğretmenlerin devamsızlığına mûsamaha edilmeyecek

Maarif Vekâleti öğretmenlerin mazeret tezkereleri hakkında alâkadarlara yeni bir emir göndermiştir.

Buna göre, bazı öğretmenlerin mazeretlerini bile tasrihe lüzum görmeden tezkereler gönderilmek suretiyle vazifelerine gelmedikleri ve okul idarelerinin de bu tezkereleri kabul etmekte oldukları anlaşılmıştır.

Vekâlet, lise ve orta mektepler talimatnamesi, vazifeye gelmek için mazeret olarak ancak hastalık halini tasrih etmekte ve bu mazeretle 2 günden fazla sürmüyen devamsızlığı kabul edip etmemek hususunda okul müdürlerine salâhiyet vermekte olduğuna göre, müdürlerin bu salâhiyetlerini kullanmakta çok hassas ve kıskanç davranmalarını istemiştir.

Mektep idareleri, badema öğretmenlerden mazeretlerinin ne olduğunu tasrih bile etmeden, sadece mazeretine binen vazifesine gelmeyeceğini bildirenlerin tezkerelerini kabul etmiyerek haklarında muamele yapacaklardır.

Eminönü kazası sıhhi teşkilâtında değişiklik yapıldı

Tecrübe mahiyetinde olmak üzere Eminönü kazasındaki belediye sıhhat teşkilâtı iki ye ayrılacak, bir kısım doktor ve sıhhat memurları hastahanelerle, bir kısım da gıda maddelerinin kontrolü ile işial edeceklerdir. Kaza emrine yeniden 6 doktor ve sıhhat memuru verilecek, bu teşkilât iyi netice verdiği takdirde vilâyetin diğer kazalarına da teşmil olunacaktır.

Satılık Motor

12 kişilik, 7 mil yolu var. Benzinle işler 400 lira. Müraacaat, Telefon 40610

Bu sene yapılacak yollar ve istimlâklar tesbit edildi

İstanbul vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, belediye fen heyeti müdürü Nuri ve Beyoğlu kaymakamı Ahmed ile beraber dün şehirde bir gezinti yapmıştır. Bu gezintiden sonra şu kararlar verilmiştir:

Şişhaneden Azabkapıya inen Meyit yokuşundaki istimlâklar bu sene tamamlanacak, yolun inşasına geçilecektir. İstimlâk işlerini idare etmek üzere Beyoğlu kaymakamı Ahmedin riyaseti altında bir komisyon kurulmuş, komisyonun derhal faaliyete geçmesi bildirilmiştir.

Unkapanımdan Pertevniyal lisesine kadar intidad eden Gazi caddesinin tez elden inşası, Merzifonlu Kara Mustafa Paşa türbesinin arkasındaki evlerin istimlâk edilerek yıkılması ve türbenin ortada bırakılarak tramvay yolunun iki tarafa alınması kararlaştırılmıştır. Ayasofya müzesinin yanında, eski adlıye sarayına aid enkazın kaldırılması ve meydanın tanzimi de diğer işlerle beraber 1940 senesinde yapılmağa başlanacaktır.

Pollste:

Bir genç alacak yüzünden arkadaşını yaraladı

Dün Usküdarda kanlı bir vak'a olmuş, 19 yaşlarında bir genç sokak ortasında arkadaşını bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Toptaşında 254 sayılı evde oturan Abdülkadirle aynı yer sakinlerinden Basri adında bir genç bir müddettenberi bir alacak meselesinden dolayı dargındırlar.

Dün bir tesadüf neticesinde birbirleriyle Usküdâr caddesinde karşılaşan iki delikanlı, tekrar bu alacak mevzuu etrafında münakaşaya tutuşmuşlar ve az sonra da işi dövüşe vâdirmişlerdir.

Bu esnada kavgaçılardan Basri bıçağını çekerek Abdülkadirin üzerine atılmış ve vücudunun muhtelif yerlerine saplamıştır. Abdülkadir, aldığı yaraların tesirle kanlar içinde yere serilmiş, Basri kaçmıştır.

Zabita suçlu Basriyi bir müddet sonra Çolakşinan mahallesindeki evinde yakalamıştır.

Basri bugün Usküdâr müddetumumluğine teslim edilecektir.

Altı e oin kaçakçısı yakalandı

Beyaz zehir kaçakçılarla mücadelesine devam eden İstanbul zabıtası dün de şehrin bazı semtlerinde yaptığı araştırmalar neticesinde 6 kaçakçığı yakalamaya muvaffak olmuştur.

Bunlar maruf ve sabıkalı kaçakçılardan, Cevad, Fakir Salih, arabacı Receb, şoför Rıza, İzzet ve İzzetli Mustafa adlarındaki şahıslardır. Kaçakçılar dün asliye beşinci ceza mahkemesine teslim edilmişlerdir.

Türkçe post'un çıkmasına müsaade edildi

Şehrimizde almanca lisanla intişar etmek ve bulunan ve bir müddet evvel hükümetçe görülen lüzum üzerine kapatılmış olan Türkçe post gazetesinin tekrar çıkarılmasına müsaade edilmiştir.

Bu müsaade vilâyete bildirilmiş ve vilâyete alâkadarlara tebliğ olunmuştur. Türkçe post bugünden itibaren tekrar intişar başlayacaktır.

ÇEMBERLİTAŞ SINEMASI

Bugün matinelere den itibaren 3 FİLM BİRDEN
I- BORIS KARLOF - BELA LUGOŞI ve BASİL ORTHERONE gibi üç büyük yıldızın yarattığı heyecanla dolu asırların büyük harikası

FRANKENŞTAINİN OĞLU II- HINDİSTAN CEVİZİ

MARİE BEL - RAİMU - MİCHEL SİMON tarafından yaratılmış neş'eli muazzam Fransızca filmi

III- Muhteşem sahneleri - Dekorları ve cazile varyete gruplarıyla herkesin gözlerini kamaştıran

KABARE DANSAN

Muazzam müzikal film

DIKKAT: Bu kadar fedakârlığa rağmen bu günden itibaren fiatlarda büyük tenzilat BALKON 20 Kr. HUSUSİ 15 Kr. DUHULİYE 10 Kr.

Yarın Akşam SARAY Sineması

Sinemamızın en parlak çift yıldızı

CARY GRANT ve CONSTANCE BENETT

mevsimin en şen, en neş'eli ve en eğlenceli

Görünmeyen Adam Aramızda

Komedisinde bütün şaşaalariyle parlayacaklardır.

MODERN AŞKLAR... KİBAR HAYAT... MACERACILAR ve KUMARBAZLAR... ve NİHAYET KAHKAHA İLE GÜLMEK...

Askerlik İşleri:

Yardımcı hastabakıcı hemşireleri kursu açılıyor

Kartal Askerlik Şubesinden:

1 - Gülhane, Gümüşsuyu, Haydarpaşa hastanelerinde 1 Haziran 940 tarihinde başlanacak üzere (yardımcı hastabakıcı hemşireler) kursu açılacaktır.

2 - Lise, orta ve ilk mektep mezunları ile okuma yazma ve diploması olan 20 ilâ 40 yaşlarındaki bayanların kursa iştirak etmeğe istekli olanlar kayıtları yapılmak üzere hüviyet çizdani ve tahsil vesikası ile şubeye müracaatları ilân olunur.

Şubeye davet

Eminönü Askerlik Şubesinden: İsimleri aşağıda yazılı tüfekçiler askeri vesakile birlikte kısa bir zamanda şubeye gelmeleri ilân olunur.

1 - Sınıf 7 tüfekçi Abdullah oğlu 1304 doğumlu Bekir (316-22)

2 - Sınıf 7 tüfekçi Osman oğlu 1308 doğumlu Mustafa (332-92)

3 - Sınıf 8 tüfekçi Marker oğlu 1308 doğumlu Nazrat Divrik (828-3)

4 - Sınıf 8 tüfekçi Harşid oğlu 1298 doğumlu Harşid (322-4)

Bir kamyon Eminönünde

bir çocuğa çarptı

Kumkapıda Eminsinan mahallesinde oturan 16 yaşlarında Leon adında bir çocuk, dün Eminönünden geçenler şoför Abdullahın idaresindeki 3826 sayılı kamyonun çarpmasıyla başından yaralanmıştır.

Leon tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kazaya sebebiyet veren şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Bahar Bayramı ve Osmanlı Bankası

Bahar bayramı münasebetiyle, Osmanlı Bankasının Galata merkezi ile Yeniceami ve Beyoğlu şubeleri 1 Mayıs 940 Çarşamba günü kapalı bulunacaktır.

YARIN AKŞAM

İPEK Sinemasında

KAHKAHALARLA GÜLMEMEYE HAZIRLANIN

OLIVER HARDİ

tarafından harikulâde bir surette yaratılan

TÜRKÇE SÖZLÜ

FİL DOKTORU

Büyük Taklitli Komedî

Filmle ilâve olarak: İNGİLİZ ORDUSU nasıl hazırlanıyor - Nasıl yetiştiriliyor, Majeste Krallık önünde yapılan resmigeçitler, 3 kısımlık büyük harb filmi ve FOKS DÜNYA HAVADİSLERİ

Bu sene Amerikada görülmemiş bir rekor kazanan ve 25 büyük sinemada birden gösterilen mevsimin en son ve en güzel filmi

BEŞ MASKELİLER

Filmi kahramanlarının en son yaratıkları

ÖLÜM MAKİNESİ

25 Kısım tekmili birden

Baş Rollerde:

LEE POWELL - HERMAN BRIX

İntikamın cıldırıldığı, İnsanların korkunç vak'aları

BUGÜN

Matinelere den itibaren

ALKAZAR

sinemasında başlıyor.

Harb ve Balkanlar

Harbi Tuna ile Balkanlara sirayet ettirmemek için baş vurulması icab eden çare nedir?

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Post'a",nın askerî muharriri

Harb kivilcisi Eylül'denberi Avrupa'nın doğusundan batısına, şimaline ve şimdi de tekrar şimaline sıçramış ve buralarını yeniden tutuşturmuş bulunmaktadır.

Harb sirayet devresini atlatarak lokalize olmaktan henüz çok uzaktır. Harb inkişafının henüz ilk devrelerinde olduğu için daha uzayacaktır ve uzadıkça sirayeti muhakkaktır. Fakat hangi sıra ile nerelere salacağını bilmek belki mümkün değildir.

İtalyan gazeteleri hiç bir memleketin harbin sonuna kadar bitirileceğini muhalefe edemeyeceğini ısrarla iddia ettiler ve ediyorlar. Eski İngiliz bahriye nazırı B. Duff Cooper, Londra gazetelerinde çıkan bir yazısında, mademki müttefikler bitaraf küçük devletlerin istiklali için harbediyorlar, o halde bunların onları serbest bırakmaları lâzımdır diyor; çünkü muhariblerin Belçika ile İsviçre arasındaki karşılıklı müstahkem Alman-Fransız hudud bölgesinde kozlarını pay etmeleri mümkün değildir.

Harbin Norveçte kat'î bir neticeye varacağını umanlar belki vardır. Fakat bunların, harbin bir sulh anlaşması sona varacağını zannedenler kadar yanlımları muhakkaktır. Şimdiki Norveç ve belki, gelecekte İskandinav muharebeleri, Büyük Harbde Sırbistan ve Makedonya muharebeleri gibi, şimdiki harbin ancak bir zeyil ve bir safhasını teşkil edebilirler. Çünkü ne Norveç ve ne de bizzat İskandinavya her iki taraf kuvvetlerinin çoğunun ortaya konularak bir ölüm ve dirim meydan muharebesi verilebilecek bir yer olmak için lâzım olan coğrafi ve sevkiyelce vasıf ve şartları haiz değildirler.

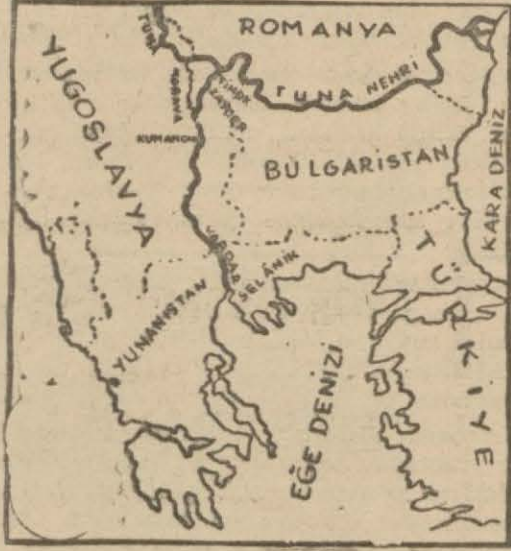
Bununla beraber Norveç ve dolayısıyla İskandinavyaya nihayet hâkim olacak taraf, diğer zümrenin ana yurduna ve dolayısıyla kuvvet kaynaklarına o kadar yakından ve yandan hâkim olabilecek kuvvetli bir durum almış olur ki bunun, harbin kendi lehine iyi bir cereyan almasına mühim surette tesir etmemesi mümkün değildir.

Her iki tarafın, İskandinavyadan sonra, birbirlerini ihata ile mağlûb edebilecek başka semtler aramaları pek tabii olacaktır. Bu hususta Holanda, Belçika, İsviçre ve İtalya doğrudan doğruya bahis mevzuu olabileceği gibi Akdenizle Balkanlar - dolayısıyla olsa da - geniş bir müdahale alanı teşkil edebilirler.

Onun için Avrupa'nın bütün bitaraf küçük ve orta devletleri gibi Balkan devletleri de bir gün gelip çatabilecek olan harbin, hiç olmazsa, mazarratlarını tahdid etmek için şimdiden her türlü askerî, iktisadî ve siyasî hazırlıkları görmek mecburiyetindedirler. Bu hususta gaffet ederek harbin gelmeyeceğini sanmak ve bu sebeple hazırlanmayı ihmal etmek bir memleket ve bir millet için en büyük felâketlere sebep olabilir. Dokunulmaz mukaddes bitaraf hududlar artık kalmamıştır.

Bu itibarla şimdiki harbin bir gün gelip, barış içinde sakin kalması bu kadar istenen Tunanın ve Balkanların karpasından içeri girmesi bir emri vaki olabilir. Bu akibetin imkânlarını pekâlâ müdrük olan Tuna ve Balkan devletleri elbette kendi selâmetleri bakımından elerinden gelen askerî, iktisadî ve siyasî tedbirleri almaktadırlar. Fakat acaba bunlar kâfi midir?

Mesela bundan evvel, gene bu sülhlerde tarif ettiğimiz gibi Romanya şimal batı, şimal, şimal doğu ve cenub hududlarını büyük ölçülerde, demir ve betonla tahkim etmekte ve bunun için büyük fedakârlıklarda bulunmaktadır. Fakat takriben 1600 Km. lik bir hudud çevresinde beton ve demir tahkimat yapmak ve sonra bu tahkimatı her nevi top ve

makinelitüfekle daimi surette teslihi ve müdafaa etmek ne kolay ve ne de daimi bir emniyeti kâfil değildir. Romanya'nın Macaristan, Rusya ve Bulgaristana olan mezkûr hududlarının müdafaaasının Romanya için ne kadar güç olacağını anlamak için bir kere Almanya ile Fransa arasındaki hududunu ancak 350 Km. uzunluğunda olduğunu düşünmek iktiza eder. Majino ve Zigfirid müstahkem hatlarının bugün yarılmaz vasfını kazanmış olmalarının başlıca sebepleri, kısa ve yanlarının bitaraf memleketlere dayalı olması ve nihayet arklarında birkaç milyonluk ordular bulunmasıdır. Romanya ise yalnız 20 milyonluk bir nüfusla 1600 Km. lik bir hududu tahkim ve müdafaaaya çalışıyor.

Fakat eğer Romanya, Macaristan, Bulgaristan, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistanla anlaşmış ve ittifak etmiş bulunursa onun müdafaa edilecek hududu yalnız 600 Km. ye yani, şimdiki kadar riba fiçte birine inmekle kalmaz, aynı zamanda bu hududları müdafaa edecek kuvvetler, müttefik orduların inzamlamalı birkaç misli artmış olur. Bu mülahaza diğer Balkan devletleri için de aynı ve aynadır.

L'Independence Roumaine adlı gündelik gazetesinin 24 Nisan tarihli nüshasında küçük, fakat dikkate değer bir yazı gözüme ilişti. Muharrir şöyle diyordu:

"Tuna ve Balkan memleketleri ayrı buldukları müddetçe, kolay ve dolayısıyla cazib bir av teşkil ederler. Mükâbil rekabet ve düşmanlıklar, daimi hak iddiaları ve bir komşuyu diğeri aleyhine sevkeden haricî manevralar onlar için daimi zâf sebepleri olmuştur.

"20 yıldanberi Tuna ve Balkanlarda barış teşkilât ve mesalsinin, bu mütakallara hüküm için onları zayıf ve müteşettit bırakmakta menfaatleri olan dev-

letler tarafından nasıl akim bırakıldıkları malumdur.

"Bununla beraber Tuna ve Balkan devletleri arasında rekabet davalarının, umumi tehlike dolayısıyla - tamamiyle bertaraf olmasalar da - hafiflemiş olmalarını memnuniyetle kaydederiz. Bugün cenub doğu Avrupa devletlerinin herhangi biri taarruza uğrarsa kendini müdafaa edeceği ve fakat bu müdafaaanın müşterek bir hal dahi alabileceği kanaati vardır.

"Muharib büyük devletlerden hiç birinin bugün Tuna ve Balkan sulh yoluna dikenler saçmağı düşünmemeleri dolayısıyla, sulhün muhafazasına taallük eden bu mülahazaların bilhassa kıymeti vardır.

Muharrir Tuna ve Balkan memleketlerini yakından tendid eden tehlikeleri anlamakla beraber bunları karşılamaya yarınacak tedbirleri de tamamiyle kavramış bulunmaktadır. Bu tedbir şüphe yok ki Macaristanın dahil olduğu - bir Balkan ittifakı olmasa da - hiç olmazsa, bir Balkan askerî ittifakıdır.

Bir Tuna - Balkanlar ittifakı vücud bu'mak ihtimali olsaydı bu her halde çok büyük bir eser olacaktı. Çünkü Macaristan - Romanya - Bulgaristan - Türkiye - Yunanistan ve Yugoslavyadan mürekkep bu derece büyük ve kuvvetli bir cenub doğu Avrupa milletler bloku Avrupa müvazenesinde tedafül ve barışçı mühim bir rol oynayacak ve yalnız Avrupa'nın cenub doğusuna sirayet etmemesini temin etmekle kalmıyarak gelecek yarıyârda en büyük bir su'ih teşkilâtı olmuş olacaktır. Fakat bu kadar güzel ve lüzumlu şey, alâkadâr Tuna ve Balkan devletlerince tamamiyle tasdik olunmakla beraber, şimdilik ideal ve hattâ be'ki yalnız hayalî bir proje olarak kenarda kalmışa mahkûmdur.

Bunun yerinde, mezkûr devletler arasında daha modere bir askerî ittifak bile bir sürü müşküllerle doludur; bununla beraber görüldüğü ki harbi Tuna ve Balkanlara getirmek için yegâne çare budur. Saydığımız Tuna ve Balkan devletleri kendi aralarında anlaşarak bu yolda bir askerî ittifak akdetmek imkânını buldukları ve bu ittifakı, ne pahasına olursa olsun, korumak ve yürütmek azmını kendilerinde hissettikleri gün Balkanlarda sulh ve refah güneşi doğmuş olacaktır. Fakat Macaristanla Bulgaristanın taleplerini nasıl halledip bunları Romanyaya ve sonra da birincisini Yugoslavyaya ve ikincisini Yunanistana yaklaştırmalı bilmem.

H. E. Erkilet

Çorlu orta okulunun yıllık müsameresi

Çorlu, (Hususî) - Orta okul yıllık müsameresini bu sene de Orduevinde ve güzide bir halk tabakası önünde muvafakiyetle vermiştir. Bilhassa gece verilen

müsamere ve konser takdirle karşılanmıştır. Resim orta okul talebelerini değerli müdürleriyle bir arada göstermektedir.

Hâdiseler Karşısında

Düncü haberlerden

Çöken hal:

Düncü gazeteler yazdılar: Sebze hali çöküyormuş.

Hal yapı'ali on sene oimadı. Bu kadar az zamanda çökmemesi icab edirdi... Acaba sağlam bir yapı değil miydi?..

- Nasıl olur, diyeceksiniz, inşaat kontrolü tâbi tutulmuştur. Kabulü zamanında bir heyet inceden inceye tetkik etmiştir. Her halde kontrol edenler sağlam bir binayı çürük bir bınadan ayırd etmeyi biliyorlardı.

Bir fıkrâ anlatayım:

"Adamın biri mantar toplamış, topladığı mantarları satmak için pazara getirmiş, bir müşteri çıkmış:

- Ben bu mantarları almak istiyorum amma, demiş, mantarın zehirsizi, zehirli si olurmuş. Bunları birbirinden ayırd etmesini bilir misin?

Mantarıcı cevap vermiş:

"- Tabii bilirim, zehirlisini yiyen ölür."

Vaziyete bakılırsa hal inşaatını kontrol edenler, kabul muamelesinde, tetkik edenler de bir bınanın sağlam veya çürük olduğunu mantarıcı gibi anlıyorlarmış. Yani:

- Az zamanda çökmezse sağlamdır, çökerse çürüktür!.

Diyecek kadar.

Evlenen yarım erkek:

Yarım bir erkek, yani yarı varlığı olan bir erkek bütün bir kadınla evlenmiş.

Bütün bir erkek bütün bir kadınla evlendiği zaman yarı varlığını kaybediyor. Ya bütün bir kadınla evlenen yarım erkek evlendiği andan itibaren bir hiç mi olacaktır?..

Ev yıkanlar:

Kadıköy vapurunda bana yakın oturanlar konuşuyorlardı, dinledim. Aynen nakledeyim:

Bunları biliyor mu idiniz?

46 sene bağlı kalan romorkör

Londrada Taymis nehri üzerindeki kule köprü - sü 1894 senesinde yapılmıştı. Köprü yapıldığı zaman bazı kim-seler, köprü'nün

altından geçecek gemilerden birinin temasının köprüyü yıkacağını iddia etmişlerdi. Bu iddia üzerine, köprü altına "Arı" isimli bir romorkör bağlanmıştı ki, bu romorkör, köprü yıkıldığı takdirde kazaya uğrayanların imdadına yetişecekti. Romorkör 46 senedir aynı yerde bağlı durmaktadır. Çünkü köprü yapıldığından beri hiç bir kıza vukubul - mamıştır.

At nalile traş olanlar

"Bu mümkün mü?" denilecek. Mümkünmüş, hattâ hepimiz farkına varmadan at nallarıyla traş oluyormuşuz. Bozulmuş at nallı tophyanlar, ve bunları demir tüccarlarına satanlar dünyada pek çoktur. Bu bozuk at nallarının müşterileri traş bıçağı fabrikalarının hiberleridir. Eski nalları eritip, inceltip onlardan traş bıçağı yapmaktadırlar.

Hayvanlar nasıl uyurlar?

Fil ayakta ve bir ağaca dayanmış olarak uyur.
At ve katır da ekeriyetle ayakta uyurlar.
Maymun oturduğu yerde, orangutan bir ağaca asılarak uyur.
Timsah ve kertenkele, karınlarını yere yaslar, ağızlarını açar, öyle uyurlar.

GÖNÜLİSLERİ

Bayan P. T. Meydana çıktı

Evet, evlenmek isteyen, bir genç kızın nefis izzeti ile oynamıyacak merd, dürüst bir erkek aradığını söyleyen Bayan P. T. meydana çıkmış.

Bakınız:

Meydana çıkmış, diyorum, zira benim bu isme mektub göndermiş olan okuyuculara cevap vererek:

- Görünürlerde yoktur, dediğim bir dakikada o, matbaaya uğramış, bir erkek dostumu görmüş, mektublarını sormuş, mektubların bir kısmı daha evvel postaya verilmişti, bu dakikaya kadar eline geçmiş midir, geçmemiş midir, bilmem, fakat şu noktayı da kaydedeyim:

Bu genç kız kendisini gören erkek dostum üzerinde müsaîd bir tesir yapmış, kendi halinde, utangaçça, bir genç gibi görünmüş, erkeklerin fikrine kadın bahsinde itimad edemem, bununla beraber işte bu noktayı yazmayı da bir vazife biliyorum.

Bayan P. T. adresini değiştirmek

üzere imiş, yenisini bildirecekmış, o vakte kadar bahsi kâpıyacamız, demektir.

★

İzmirde Bay H. Ö. ye:

Aziz çocuğum, dört yıldanberi evlenmeyi düşünem, üstüste dört kız tetkike girişen, birisini yaşlı, ötekini şişman, berikini köylü, nihayet sonuncusunu da şöyle böyle bulan bir erkek bu bahiste bir hayli eğlenmiş, eğlenmeye de bir hayli alışmış olacaktır. Başladığın işe devam et, biraz daha ara, biraz daha eğlen, biraz daha yorul, yalnız şimdiden haber vereyim: Günün birinde tek tabirle evlenmenin "H." saati gelip çatdığı zaman hiç te beğenilmeyecek bir kızla evlenmen çok mümkündür. Bu noktayı unutma.

★

Bayan C. C. ye:

Evet, bahsettiginiz genç biraz çabuk sinirlenir, bir hayli de hassastır. Bu noktayı kendisi de kabul eder sanırım.

TEYZE

Şimal denizinin esrarlı adası: "Sylt"

Müttefiklerin hava kuvvetleri bellibaşlı hedef olarak niçin burasını seçmişlerdir?

Son zamanlarda harb tebliğlerinde ismi sık sık geçen Sylt adası Almanyanın Şimal denizinde ileri karakolu vazifesini görmektedir. Yalnız ileri karakolu olmakla kalmıyor, aynı zamanda tahtelbahirler ve deniz tayyareleri için çok mükemmel bir üs vazifesini de görüyor. İşte bundan dolayıdır ki İngiliz tayyarecileri burasını nı daima hedef ittihaz etmektedirler...

Şimal denizinin esrarengiz noktası denilen Sylt adası Frise adalarının en büyüğü, en güzeldir. 1921 senesinde henüz iptidai tarzda idi. Oraya yalnız avcılar giderler idi. Fakat bu ada yavaş yavaş Alman büyük erkânı harbiyesinin dikkat nazarlarını çekmeğe başlamış idi... Sylt adasını Almanyanın ileri karakolu yapmak için tetkiklere başlamış idi.

Sylt adası ile kara arasındaki mesafe tam on bir kilometre idi. İlk olarak bu adanın muazzam bir dalgakıran ile karaya bağlanması kararlaştırıldı.

Almanya münakalat nezareti derhal faaliyete geçti. 1923 senesi Şubat ayında işe başlandı.

Bu dalgakıran zamanımızın en muazzam eserlerinden birini teşkil eylemektedir. Tam yetmiş milyon marka malolmuştur!

Bu dalgakıran hakkında şu dikkate değer malumat mevcuttur:

Mareşal Hindenburga izafeten dalgakıranına «Hindenburg dalgakıranı» adı verilmiştir.

Bunu inşa etmek için tam 320.000 vagon meşhur «Vestfalya» çeliği; Nekar maden kütleri; «Silezya» granitleri; 4.000.000 metre nükâbi kum ve çakıl kullanılmıştır.

İnşaat çok müşkülât arz ediyordu. Fırta'nar, med ve cezirler ameliveyi altüst ediyordu. Temeller daima çöküyor idi.

Denize muazzam miktarlar tutan ağaç kütükleri sokulmakta, bu kütükler sağlam taslarla takviye edilmekte, bunun da üzerine çok kalın beton tabakaları örtülmekte idi. Nihayet denizin irtifamından iki metre vükseğe çıkılmak suretiyle dalgalara galebe çalınmış idi!

Bu ameliveyi muvaffakiyet ile başaran teknisyenler cidden takdire şayan idiler. Ameliyenin biran evvel ikmal için inşaatı hem karadan, hem adadan başlanmış idi.

1926 senesi Ağustos ayında iki uçun birleşmesi yakınlaştığı bir sırada ansızın çıkan muazzam ve korkunç bir fırtına meydana çıkarılmış olan eseri adeta mahvetti.

Fakat işe yeniden ve daha büyük bir

Daha ince noktalar! Bunlar da arza dönerken bilinmesi lâzım gelen seveler! Meselâ o zaman, makinenin müthiş süratini tedricen azaltmak için, havayı nesiminin muhtelif irtifalarında birçok defalar volta vurmak lâzım! Bunun arkasından da, arza 10 kilometre yaklaşınca, ya toprağa yahud denize paraşütle inebilmek meselesi! fakat cesur yıldız tayyarecisi o anda paraşütünü kullanabileceği halde ise...

Derece derece birbiri arkasından nesredilen bütün bu tafsilât, umuminin kızırdıkça kızırtıyordu. Hele Paris halkı, bu muazzam teşebbüsün cidden müthiş olan bütün masraflarını kimin tarafından yapıldığını öğrenince adeta heyecanından nâralar atı! Demek bu adam Baron Petrof'tu na! Kübera sınıfının ekseriya günlük mevzuunu teşkil eden şu meşhur kozmopolit milyarder! hani şu Rus asilzadesi, şu çilgin sefih, şu Montaigne avenüsü faciasının kahramanı, şu Fransanın ve Navarın bütün havır işlerine debdebe ile para dağıtan adam, bir kelime de su Mavi Saka! Bir adamın bu derece talihe bağlı bir teşebbüs uğruna bu kadar pâyevî tek basına bir vere getirecek kıyafette zengin olabileceğini kimse aklını almıyordu. Bu sebepten şimdi etrafını saran anketlerden, tebriklerden, hâsılı bütün bu gürültülü patırtılı, fakat gene de hoş gidici reklâmlardan güçlkle kendisini koruyabiliyordu.

Adanın umumî görünüşü

faaliyet ile girişildi. 1927 senesinin Mayıs ayı nihayetinde inşaat ikmal edildi.

1 Haziran 1927 de Hamburg sürat katarı dalgakıranın üzerinden geçerek Sylte girdi.

Dalgakıran ikmal edilir edilmez, o vakit Waffen-Amt tesmiye edilen «Reichwer'in teknik erkânı harbiye» si bu adanın Almanyanın kilitli mesabesinde olduğunu resmen tesbit eyledi. «T» harfi şeklinde ve kırk kilometre uzunluğunda bulunan bu ada hakikaten de askerî bakımdan büyük ehemmiyeti haiz idi...

Dalgakıranın inşasının ilerlemesinden sevinç duyan ve adada gazinolar, oteller kuran müesseseler için erkânı harbiyenin kararı bir kara haber oldu.

Bu sefer ada askerî işgal altına alındı. İstihkâmlar, kazmatlar, depolar, gizli

hangarlar, yeraltı istihkâmı velhasıl askerlik fenninin en son icadları tatbik edildi.

Syltin cenub kısmında bulunan Hornüma 150, 210, 280-lik bataryalar vazeldi!

Syltin şimal kısmında bulunan List te çok kuvvetli bir surette tahkim olundu. Neticede adada tahtelbahirler ve hava kuvvetleri için üsler vücade getirilmiş oldu. İşte Sylt adası bugünkü askerî ehemmiyetini bu suretle elde etti...

O. T.

Gedikpaşada bir evden yangın çıktı

Dün akşam Gedikpaşada Meriye sokağında Leftere aid 22 sayılı evden yangın çıkmış, bir odanın kaplamaları yandıktan sonra hâdiseye yerine gelen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

«Son Posta»nın edebî tefrihası: 41

AŞKA İNANMAYAN ADAM

TERCÜME EDEN: HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

— Fakat şu işde benim hiçbir yerim yok, sizi temin ederim. Bu meselede şayanı hayret iki adam var yalnız. Birisi, makineyi icad eden mühendis Bernard, öteki de, elinde saat, dört gün müddetle 750.000 kilometrelik küçük bir seyahat için bu makinenin içine girmeği göze alan genç babayığ! Ne dersiniz ha! yaman rekor değil mi?..

Maamafih, esrarengiz tezgâhlarda inşaat sonuna yaklaşıyordu. Bernard, birkaç haftaya, en geç bir aya kadar her şeyin hazır olacağını temin etmişti. Esasen yakında astronomi noktasından pek güzel açacağı anlaşılın havayı nazarı itibara a'arak bunu hazırlayıp yetiştirmeye lüzum da vardı.

Hükümet erkânı da, kendi taraflarından, memlekete şeref getirecek olan böyle sansasyonel bir hâdiseye karşısında coşkunluklarını zor zapt ediyorlardı; ve tecrübenin hazırlığı hakkında Başvekâlette müzakereler cereyan etmişti.

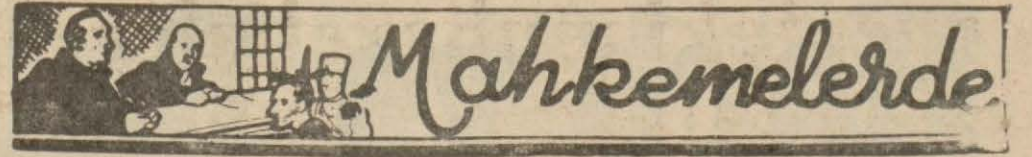
Esasen ilim mehafili kadar siyasi muhitlerin de almalari lâzım gelen tertibat vardı. Nitekim bir taraftan makinenin işleri ve hazırlıkları yolunda giderken, diğer taraftan, Paris Rasadhanesinde, mümkün olursa haceri yüksek hava tabakalarından harice çıkışında takip edebilmek için gayet cesim bir teleskop inşa edilmişti. Fişğin ikinci dakikanın onuncu saniyesinde atılması ve patlayıcı alelin elektrikle Rasadhaneden harekete getirilmesi kararlaştırılmıştı.

Ve işte, tecrübeye lâzım olan astronomik şartların tahakkuk edeceği gün yaklaşıyordu. Ay o gün, arza en çok yaklaştığı kırk sekiz saat on dört dakikalık mesafede, yani içi meşkun güllenin katedeceği zamana elzem olan vaziyetinde bulunacaktı. Mermiye, endahın zaviyesine, ateş almanın tam dakikasına müteallik bütün hesaplar, dünyanın bütün memleketlerinden gelmiş olan fizikçilerden, mühendislerden, heveysnaslardan ve bi-

olojistlerden mürekkep bütün bir heyet tarafından yapılmış, tekrar yapılmış, münakaşa edilmiş, kontrol edilmiş ve nihayet kat'i surette tayin olunmuştu.

O korkunç «kovuverin gitsin!», emrinin verileceği muayyen saatten evvel geçen son hafta, bütün dünyayı tasavvur olunamaz bir endişe içine saldı. Her şey unutulmuştu: harb gürültüleri, millletin dahilî isyanları, zamanedeki en meşhur cinayet davaları, dünyanın şikâyet ettiği umumî ızdırab, her şey. Yeryüzünde bir tek köy yoktu ki, bir insanın kendi iradesile ana dizinden uçup gideceği o harikulâde ana bekliyerek nefsinin tutmamış olsun! Radyo postaları, günde dört defa, sayısız dinleyicilerine hazırlıklar hakkındaki son tafsilâtı vermekte idiler.

Matbuatın çenesi yorulmuş ve payitaht, bu muhteşem gün yaklaştıkça bir karınca yuvasına, yahud hummalı hum-

Satiye suçluları müdafaalarını yaptılar

Eski Denizbank erkânı her hangi bir suçla alâkalı olmadığını söyleyerek beraet kararı istediler

Satiye yolsuzluğu davasına 1 inci ağırceza mahkemesinde dün de devam edilerek, son müdafaalar yapılmış ve dava nihayete ermiştir.

Celsenin açılmasını müteakib söz alan suçlulardan Jerans şirketi 2 nci müdürü Meteos Temelin vekili İhsan Mukbl Ben, canlı bir müdafaaya yaparak, ezcümle Jerans şirketinin bu gibi alım satım işlerine ötedenberi delâlet ettiğini, Satiye binasının satın alınmasında da tavassut etmekle bir suç işlemediğini beyan etmiştir. Müvekkilinin mazisinden, hüsnü halinden, mali ve iktisadi muhitlerde gördüğü itibardan bahsederek, hiçbir suç olmadığı halde tevkiif edilerek, mahkemeye sevk edildiğine işaret etmiş, neticeten:

— Yüksek mahkemenizin vereceği beraat kararı onun çektiği bu ızdırabların en büyük manevî mükâfata olacaktır, demmiştir.

Bilâhare sabık Denizbank meclisi idare azasından Cemal Şahingrayın vekili Abdürrahman söz almış ve «Ulus» gazetesinin bir nüshasını mahkemeye ibraz ettikten sonra ve bu gazeteden Bomonti bira fabrikasının satın alınması münasebetiyle B. M. Meclisinde cereyan eden müzakerat esnasında İnhisarlar vekilinin beyanatını ihtiva eden cümleler okunmuştur. Bu beyanati, Satiye davasında da bir delil olarak ileri sürmüş ve kimsenin malının elinden zorla alınmayacağına işaret ettikten sonra, Bomonti ile Satiye binasının satın alınma şekillerinin birbirine uygun olduğunu söylemiştir. Neticede müvekkilinin beraatını talep etmiştir.

Müteakiben, davada suçlu bulunanların müdafaalarına geçilmiş ve her biri söz alarak, ayrı ayrı müdafaalarını yapmışlardır.

İk olarak sabık Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş, hayatının en acı dakikalarını yaşadığını söyleyerek söze başlamış, Denizbankdaki vazifesine başladıktan sonraki vaziyeti ve yapılması gereken işleri hülâsa ettikten sonra, müdafaasına geçmiştir ve:

— Denizbank kanununun 21 inci maddesi mutlak bir hüküm ifade eder. Denizbank, behemehal istihlak yoluna müracaat ederek Satiye binasını almali idi deniliyor.

Bu madde bu kadar kat'i bir ifade ile kestirilip atılacak kadar basit değildir. Çünkü: Prencip itibarile istihlak hükümleri hakiki milkiyete karşı mevzu istisnai bir hükümdür. Ancak ızdırab halinde tahdidî bir şekilde tabkii icab eder.

Milkiyet hakkının mümeyyiz vasfı (malikinin milkinde dilediği gibi tasarruf etmesidir) arzusu hilâfına kimse malını satmağa icbar edilemez. Bu teşkilât esasıye kanunumuzun tanıdığı en esaslı bir haktır.

Bu hakka karşı istisnai hüküm şudur: Vazı kanun (ancak menfaati umumiyeye mülâhazasile ve değer pahası peşin verilme suretiyle) cebri istihlake cevaz vermektedir. Bununla, umumî hükümler dairesinde Devletle ferd arasındaki satış muamelâtı menedilmiş değildir.

Demiş ve bu ciheti hukuki bakımdan izah etmiş ve müdafaasını kuvvetlendirecek deliller zikretmiştir. Satiyenin istihlak kıyme-

tinin 106, 800 lira olduğuna dair iddianın da hilâfı hakikat olduğunu beyanla, bu noktayı izah eylemiştir.

Bundan sonra müdafaasına devamla, komisyon meselesine temas etmiş, bunda da bir suç bulunmadığını anlatarak, sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Sorgu hâkimi kararnamesinde diyor ki: «Maddî delilim yok, fakat devlete 1000 bin liradan fazla zarar verenlerin bu işten irtikâbda bulduklarına, alım satım işine fesad karıştırdıkları hakkındaki suizannımız kat'idir. Binaenaleyh ceza kanununun 205 inci maddesine tevfiakan tecziye edilmediler.»

Şayanı şükrandır ki iddia makamı 30 Mart 1940 tarihli iddianamesinde bu kanaatte olmadığını söyleyerek beraatimizi talep etmek lütûfunda bulundu.

Bu saibelerden beraatimizi talep ediliyor, Mazisi lekesiz geçmiş benim gibi bir vatandaş böylece manevî bir tarziye verilmiş oluyor.

Denizbankta geçen bir hâdiseyi hakiki vaziyetini aydınlatmak için misal olarak arz etmek isterim.

İngiltereye sipariş olunacak 10 milyon liralık vapur meselesinde yapılan eksiltme idare meclisinin tasdikinden geçmiş, Başvekilin, İktisad Vekilinin, Deniz müsteşarlığının tasvibine iltiran eylemiş ve kazanan firmaya ihale yapılması için bana emir verilmişti. Kimsenin haberi olmadan sırf kendi teşebbüsümle memleketime 840 bin lira kazandırmak imkânını elde ettim. Böyle çalışan bir vatandaşta (rüşvet aldın) denilmez, (irtikâb isnad olunamaz). Çünkü bu müfteriyatın failini bizzat böyle canlı hâdiseler tekzip eder.

Yusuf Ziya Öniş, tahrif edilen rapor meselesine dair müdafaasını yapmış ve sözlerini şu şekilde hülâsa etmiştir:

— Tahrif değil, tashih vardır. Ortada resmî bir vesika da yoktur. Bir mütehasıs raporu mündericatı da kanunun evrakı resmîye hakkındaki tarifata sığmaz. Tashihî suç teşkil etmez. Tarafımdan bu raporun bir sureti, aslına mutabakati tasdik edilerek, İktisad Vekâletine gönderilmiş olması hususu suç unsurlarının ihtiva eylemediği için mucibi muahaze olamaz.»

Yusuf Ziya Öniş, heyecanlı müdafaasını şu sözlerle bitirmiştir:

— Memleket içinde her zaman olduğu gibi, açık ahlia yürümek imkânını bize verecek olan muhterem heyetinizin adilâne kararını sevince bekliyorum. Zevahire işe, fakat için tâ işine kadar nüfuz ettiğine şüphe olmayan muhterem heyetinizin vicdanî kanaatinin (masumiyetiminiz ilânından) başka bir şekilde tecelli etmeyeceğine emin olarak hak ve adaletin yükselmesini büyük bir itminan ve itimadla temenni eylemekteyim.»

Bilâhare suçlulardan Tahrir Kevkeb, Neşet Kasımgil, Atif Ödül ve diğerleri de kendilerini müdafaaya etmişler ve herhangi bir suçla alâkalı olmadıklarını söyleyerek, mahkemenin beraet istemişlerdir.

malı uğuldayan müthiş heyecanlı bir arı kovanına dönmüştü.

Ve heyetsinaslarla fizikçilerin son bir toplantısını müteakib, tam gün ve saat takarrür etmişti.

Yalnız kırk sekiz saat kalmıştı geçecek.

O günün arifesinde, Petrof, dostlarını, Rozelin'in muvakkâ bir mahzende yatığı mezarlığa götürmüştü.

Meşhur türbe kat'i o'arak inşa edilip bitmişti ve Petrof, aeronef'in hareketini evvel cesedin buraya naklini istemişti.

Kendisine, küçük ölüye karşı yapılan bu son vazifenin, ertesi gün yapılacak tecrübeden sonra daha şaşaalı olacağını beyhude yere anlatmak istemişlerse de, baronu fikrinden döndürmek kabil olamamıştı.

— Hayır, hayır! böyle daha iyi. Şimdi her şey sıraya girdi. Artık yarın akşamki ziyafeti hiçbir mâni olmadan verebilirim. Hem bana öyle geliyor ki, bizim küçük sevgili baronesimiz, bu defa hakikaten ebedî olan uykusuna kavuştuğundan sonra, suvaremize, kendisini göstermeden, daha iyi ve daha şerefli riyaset edebilecektir.

(Arkası var)

Norveçteki muharebelere aid ilk resimler

Saygıya kendilerine faik olan Almanlar tarafından esir edilen Norveç askerleri teslim olurlarken

Karla örtülü Norveç sahillerinin ücra bir köşesinde karaya çıkarılan Alman askerleri

Fransız kıt'aları Norveç sahillerinde

Narvikteki deniz muharebesinden sonra Herjang riyordunda karaya oturan bir Alman distroyeri yanıyor. (Bu resim tayyareden alınmıştır)

MUSİKİ

Riyaseticümhur filarmonik orkestrasının ilk konseri

Dört konser vermek üzere şehrimize gelen Riyaseticümhur filarmonik orkestrasının ilk konserini evvelki akşam Sa. ray sinemasında dinledik.

Senelerdenberi bu kadar geniş kadrolu bir orkestrayı dinlememiş olan İstanbul halkı için bu konser ciddi bir müzik ziyafeti oldu. Dinleyiciler vakit vakit kendilerinin olan bir orkestranın bu kadar mükemmel çalışından duydukları zevki içten gelen heyecan ve alkışlarla ifade ettiler. Bu heyecan konserin sonunda o kadar taşı ki, bizzat kıymetli valimiz bile sahneye kadar gelerek şefi ve orkestrayı kendileri ve şehir namına tebrik ettiler.

İlk konserin bütün parçaları garb müzisyenlerinin eserlerine tahsis edilmişti. Birinci antraktan evvel çalınan L. van Beethovenin 3 üncü Leonor uvertürü ile mi bemol majör tonunda 5 inci piyano konçertosu güzel seçilmiş parçaları. Solist Ferdi von Statzer, 5 inci konçertoda çok canlı idi. Eseri baştan aşağı ve güçlükle çekmeden çaldı. En ince nüanslardan en kuvvetli vuruşlara kadar bütün parça imtidadınca mükemmeldi.

Fevkalâde güzel idare edilen bir orkestra ile çalmaktan mütevellid memnuniyet virtüözde göze çarpıyordu. Beethovenin bu iki güzel eserinden sonra, ikinci kısımda on dokuzuncu asır orta zamanları nın iki bestekârı, Avusturyalı (Yohannes Brahams) ile Rihard Vagnerin eserleri çalındı.

Yohannes Brahamsın do minör birinci senfonisi bilhassa andante ve final kısımları ile dinleyicileri büyüledi. Rihard Vagnerin «Tanhauser» operasının uvertürü de fevkalâde muvaffak bir tarzda çalındı. Orkestrayı teşkil eden bütün elemanlarla, şef Ernest Preatoryusu burada tebrik etmek bir borçtur.

Muvaffak bir tarzda biten bu konserden sonra bir nokta üzerinde bilhassa durmak lâzım geliyor. Evvelki akşamki konser, İstanbul halkının güzel bir orkestraya ne kadar alâka duyduğunu göstermiş oldu. Şehrimizin de bu şekil ve kabiliyette bir orkestraya sahip olması ne kadar büyük bir kazanç olur. Bu şekilde herhangi bir organizasyonun İstanbul nüfusunun büyük bir ekseriyeti tarafından alâka göreceğine hiç şüphemiz kalmamıştır. Ümid ediyoruz ve bekliyoruz.

Turan Selçuk

İngiliz mübayaa heyeti 15 Mayısta şehrimize gelecek

Londrada İngiliz devlet sermayesi teşekkül etmiş olan E. N. C. O. şirketinin İngiliz iktisadi faaliyetini Balkanlar üzerinde daha esaslı bir surette harekete getirmek üzere harekete geçtiğini ve şirketin Balkanlarda mühim miktarda mübayaatta bulunacağını yazmıştı. İngiliz şirketinin mümessillerinden bir heyet 15 Mayısta şehrimize gelecektir. Şirketin şarktaki merkezi İstanbulda kurulacak ve bütün Balkan memleketlerinde mümessillikleri bulunacaktır.

İngilizler bu sahadaki faaliyetlerini en ziyade, Romanya ve Yugoslavya, ikinci derecede Bulgaristan, Türkiye, Macaristan ve Yunanistan üzerinde taksif edeceklerdir.

İzmir şarab fabrikasına demir verilecek

İzmir üzümlü, inçir tarım kooperatifi müdürü Muhib, şehrimize gelerek Mintaka Ticaret müdürlüğü ile temaslarda bulunmuştur. Bu temaslarda esnasında İzmirde yapılmakta olan şarab fabrikası için lâzım olan demirlerin temini etrafında görüşülmüş, gerek bu fabrikanın ve gerekse İzmirdeki diğer resmi dairelerin demir ihtiyacı karşılanmıştır.

Yerli çorap iplikleri hakkında rapor hazırlandı

Gemlik sun'ı ipek fabrikasının çıkardığı çorap iplikleri hakkındaki rapor İktisad ve Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. Raporunda bu ipliklerin çorap fabrikalarında kullanılması için yapılan tecrübelerden alınan neticeler tasrih edilmiştir.

Azami fiat listeleri tetkik edildi

Dün Mintaka Ticaret ve İktisad müdürlüğü belediye iktisad işleri müdürü ve Ticaret Odası umumî kâtibî Odada bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda belediyenin hazırladığı yiyecek ve içecek maddeler satılan yerlere aid azami fiat listeleri gözden geçirilmiş ve günün icablarına uygun olup olmadığı tetkik olunmuştur.

İngilterenin tarihi

İngiltere ile Fransa arasındaki 100 yıl harbi

Fransa kralı, henüz 13 yaşında bulunan en küçük oğlu ile beraber bütün gün kahramanca dövülmüştü. Küçük prens «baba, sağdan geliyor, baba soluna bak» diye bağırarak babasını koruyor, bir taraftan da küçük kılıcı ile etrafına kimseyi yaklaştırmıyordu. Nihayet baba oğlun kuvvetleri tükendi, kılıçları ellerinden düştü.

- 4 -

İki ordunun karşılaşması

Fransa ile İngiltere arasında, bir asrı dolan harp şöyle başlamıştır: Fransa kralı dördüncü Güzel Şarl'ın dul kraliçesi 1 Nisan 1328 de bir kız çocuğu doğurmuştu: Mari.

Bir defa 1316 da bir defa da 1322 de, Fransa tahtına bir kadının cülüs edeniyeceği resmen teyid edilmişti. 1328 de, kralın erkek kardeşi de bulunmadığından, Fransa tahtına bir kral bulmak için hânedanda yeğenlere kadar inmek lâzım geliyordu. Bu vaziyet karşısında çetin ve tehlikeli bir hânedan meselesi ortaya çıkıyordu:

Erkek kolundan varis Filip dö Valuva idi.

Kız kolundan varis İngiltere kralı üçüncü Edvard idi.

Ve, eğer «kadınlar tahta çıkmaz formülü, kadınlar tahta da tevarüs edemez» cümlesile genişletilmez ise, İngiltere kralı Edvard, Fransa tahtı için çok daha kuvvetli olarak haklar iddia edebilirdi. Fakat, Filip dö Valuvayı Fransa kralı seçen Fransız erkânı, hak ve adaletten ziyade millî bir his ile hareket etmişlerdi. Devrin bir tarihçisi: «Kraliçe Filip seçildi. Çünkü o, Fransada doğmuş, büyümüştü» diye yazar.

Bu hânedan davasına Fransızlık duygusunun karıştırılmasına karşı, İngiliz, emrivakii kabul etmedi. Kral Filipin 29 Mayısta Rens katedralinde Fransa tacını giyme merasimini müteakib, orta çağların en uzun harbi de başladı.

Güzel Şarl ile münkariz olan siyasi ve realist Kape hânedanının yerine bir derebeyi ailesi, şövaleresk bir hânedan tahta sahib oluyordu. Valuva, bir krala lâzım olan meziyetlerden mahrumdu. Halk kendisine derhal «bulunmuş kral» lakabını taktı: Politika bilmezdi, pratik görünüşten ve uysallıktan mahrumdu, lâf dinlemezdi. Gururu okşanarak söylenen her şeye ko'aylıkla inanırdı. Yıllarca, İngiliz tehdidine karşı tedbirler alacak yerde, bütün Hristiyan şövalyelerinin başına geçmek şerefini kazanmak için, boş bir haç seferi projesile vakit geçirdi. Daha saltanatının başlangıcında potüstüne pot kırdı. Fransız zadedânının büyük bir kısmını hânedanının zorla düşmanı yaptı.

Üçüncü Edvard Fransa seferi için uzun tereddüd yılları geçirdi. Askerî ha-

Fransa kralı ve küçük oğlu

rekât için on iki yıl bekledi. Fransa kralı ise, 1340 da, tamamen pasif kaldı, ilk darbenin indirileceği saat ve yer hakkında İngiltere kralını alabildiğine serbest bıraktı.

Yüz yıl harbinin esas karakteri, bunun artık bir kurunu vusta harbi olmayışıdır. Bu mücadele, yeni çağlarda emsalini sık sık göreceğimiz, bir veraset muharebesiydi. Harb çetin, kanlı, merhametsizce oldu. İki hânedanın üç asırlık, geçimsiz ve şüpheli komşuluğunun bütün hesapları görüldü.

İngiltere kralı, kendi topraklarından olan Güyen'den taarruza geçti. Fransa istilâsı bir gezinti halini aldı. Flander, onu resmen kral tanıdı. Edvard da resmen «Fransa ve İngiltere kralı» ünvanını aldı.

Fransa donanması, 1340 Haziranında Eklüs'de mahvoldu. Altı sene sonra üçüncü Edvard, Normandiya Fransa topraklarına çıktı. Flamanlarla birleşmek üzere ilerledi. 26 Ağustosda Kresi mevkinde, Fransa kralının harp sanatı bilher şeye ko'aylıkla inanırdı. Yıllarca, İngiliz tehdidine karşı tedbirler alacak yerde, bütün Hristiyan şövalyelerinin başına geçmek şerefini kazanmak için, boş bir haç seferi projesile vakit geçirdi. Daha saltanatının başlangıcında potüstüne pot kırdı. Fransız zadedânının büyük bir kısmını hânedanının zorla düşmanı yaptı.

Üçüncü Edvard Fransa seferi için uzun tereddüd yılları geçirdi. Askerî ha-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Norveçte harb çetin bir safhaya girdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

veçte muharebelere iştirak eden cüzütamlara hitaben aşağıdaki emri yevmiye nesretmiş tir:

Norveç harb sahnesi askerleri, Önüne gelmez bir ilerleyişle, Alman kıtaları, bugün Oslo ile Trondheim arasında karadan irtibatı temin etmişler ve Norveçin istilâsile Almanya'ya ditz köktürmek hususunda garb devletlerinin planını akamete uğratmışlardır. Kara, deniz ve hava kuvvetleri, nümune teşkil eden bir iş birliğine, genç Alman kuvvetlerine büyük bir şeref veren cesaretili bir işi başarmışlardır.

Zabitler, küçük zabitler, askerler, Norveç harb sahnesinde. Düşmanın mukavemetine karşı koyarak denizde, karada ve havada bütün engellerle mücadele ettiniz. Sizlere ve kuvvetinize itimad ederek tevdi mecburiyetinde kaldığım büyük işi başardınız. Millet, benim ağzımdan size teşekkürlerini bildiriyor. Bu minnettarlığı isbat için Norveç ordusu başkumandanı general Fon Falken Horsta demir salib nişanını veriyorum. Kumandanlarınızın teklifleriyle, aranızdan en cesurlarınıza da nişanlar vereceğim. Fakat şimdiden sizin için en büyük mükâfat, milletimizin mevcudiyeti için yaptığınız hayati mücadelesine kat'î bir yardım yapmış olmanızdır. İstikbalde de size verilecek vazifeleri yapacağınızı biliyorum. Yaşasın büyük Alman-yamız.

Alman tebliğleri

Berlin 30 (A.A.) — Resmî tebliğ: Kit'alarımız, Gudbrandsdal vadisinde geri çekilmekte olan düşmanı takip ederek, demiryolları ile kara yollarının mühim ilişak noktaları olan Dombaasa varmışlardır. Şimalden cenuba doğru Trondheim - Dombaas demiryolu boyunca yapılan ilerleme neticesinde de Opal işgal edilmiştir. Oslo ile Trondheim arasındaki esaslı demiryolu münakalesi tarafımızdan işgal edilmiştir.

Berlin 30 (A.A.) — Resmî tebliğ: Pazartesi günü de Trondheim ve Dombaasa'da doğru bütün yollarda ilerleyen Alman kıt'aları, her yerde düşmanı mağlûb etmeğe muvaffak olmuş ve geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir. Dombaasa doğru takip devam etmektedir. Bergen istikametinde ilerleyiş ve çarpışmalar da terakki etmektedir. Cephenin çok gerisinde, evvelce dağlara iltica etmiş olan dördüncü Norveç piyade alayı Lillehammerin şimali garbisinde, silâhlarını bırakmış ve kumandan ile beraber 2500 asker teslim olmuşlardır. Bergenin şarkında düşmanı takip etmekte olan Alman kıtaları 260 estr almış ve 5 top igtinam eylemiştir.

Alman hava kuvvetleri Namsos ve Andalsnes muntakalarında, düşman ihraç hareketine ve tahşüşlerine büyük kayıplar verdirmiştir. Baraj kamplarında, hangarlarında, kırsalalarda ve petrol depolarında yangınlar çıkarılmıştır. Altı vapur batırılmış ve diğer bir çok vapur da ciddi hasara uğratılmıştır. Pazar günü, Christiansandın şimali garbisinde bir İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Alman denizaltı aracı gemileri Skagerak ve Kattegat'da 2 veya 3 düşman denizaltı gemisini batırılmıştır.

İngiliz tebliği

Londra 30 (A.A.) — İngiliz harbiye nezaretinin tebliği:

Gudbrandsdal vadisinde Pazar günü vukua gelen çarpışmalar esnasında, tanklar ve alçaktan uçan tayyarelerin müzaheretile, düşman kuvvetli hücumlar yapmıştır. Bütün bu hücumlar, ağır ziyat verdirilerek geri püskürtülmüştür. Orta büyüklükte üç tank tahrib edilmiştir. Gece, kit'alarımız, Dombaasa muhafaza eden bir mevzi üzerinde hafif bir geri çekilme yapmışlardır.

Bütün gün Andalsnes ve Molde üzerine hava hücumları devam etmiştir. Namsos ve Narvik muntakalarında, vaziyette bir değişiklik yoktur.

Roytere göre vaziyet

Londra 30 (A.A.) — Reuters göre, Norveçteki vaziyet şöyle hülasa edilebilir:

Narvik muntakasında, müttefik kit'aları takviye edilmiştir ve şehre doğru ilerlemektedir. Narvikten alınan bir habere göre, maden şirketine aid binalar yanmaktadır.

Trondheimin cenubundaki muntakada, müttefikler, mükemmel bir şekilde mu-kavemet etmişler, düşman hücumunu tardeylemişlerdir ve orta büyüklükte bir kaç tank tahrib etmişlerdir. Müttefikler, bu muntakada şiddetli bir tazyika maruz kalmış o'duklarını gizlememektedir. Teveyyüd etmiş haberlere göre, Almanlar, Böros'u ve Störni almışlardır. Gene söy-lendiğine göre, müttefikler Pjerkinni işgal etmişlerdir.

Almanların, cenub sahil'lerinde, Gud-vangene de vardıkları söylenmektedir. Namsos muntakasında, müttefik kuvvetler, mevzilerini muhafaza etmektedir. Bu muntakada, ancak kesif kolları faah, yeti kaydedilmektedir.

Yeni kuvvetler

Stokholm 30 (A.A.) — Stokholmda öğ-lenen sonra nesredi'len haberlere göre, müttefik kit'aları, evvelce işgal edilmiş noktalara ve aynı zamanda Norveçin garb sahilleri boyunca yeni noktalara durma-dan ihraç olunmaktadır.

Diğer taraftan, Alman kit'aları da Norveç gelmekte berdevamdır. Fakat, bu

geliş sanıldığına göre, müttefiklerin ih-racatı ile aynı mikyasta değildir. Zira AL-man kit'alarının ekserisi, tayyarelerle gel-mektedir. Her tayyarede 30 ilâ 40 kişi bu-lunmaktadır. Denizden asker nakliyatı için kullandıkları küçük vapurlar da 50 ilâ 100 kişiden fazla insan almamaktadır.

Aynı membadan öğrenildiğine göre, Norveçteki askerî vaziyet, büyük değı-siklikler kaydetmemiştir.

Narvikte vaziyet

Stokholm 30 (A.A.) — Royter - Af-tonblad'et gazetesinin bildirdiğine göre, müttefikler Narvik muntakasında Alman-ları çember içine almayı istihdaf eden planlarını tekmiilemişlerdir.

Bu gazetenin sözüne inanılır memba-lardan aldığı haberlere göre Alman kuv-vetleri, Narvik etrafındaki dağlıklarda -ki mevzilerini terketmişler ve müttefik kuvvetlerin ihracına mâni olmak için ma-kineli tüfeklerle sahile çekilmişlerdir. İn-giliz filosu, bütün büyük captaki Alman toplarını susturmuş bulunmaktadır.

İngiliz tayyarelerinin bombardımanları

Londra 30 — Pazartesi günü İngiliz tayyareleri Fornebu tayyare meydanına müteaddid hücumlar yapmışlardır. Hü-cumlara gece yarısından biraz sonra baş-lanmış ve bir saatten fazla sürmüştür.

Bir İngiliz tayyaresi geri dönmemiştir.

Bu hücumlar neticesinde tayyare mey-danı ve müteaddid tayyareler mühim su-rette hasara uğramışlardır.

İki İngiliz tahtelbahiri battı

Londra 30 (A.A.) — Amiralik dairesi, üs'lerine dönmekte pek çok gecikmiş olan «Tarpon» ve «Sterlet» İngiliz denizaltı gemilerinin batmış oldukları bildirildiği lâ-zım geldiğini bildirmektedir.

İskajerakta

Stokholm 30 (A.A.) — Godborgdan bil-dirildiğine göre, son gün'lerde Skajerak-da mühim deniz çarpışmaları vukua gel-miştir. Bir İsveç köyü halkından bir grup on iki vapurdan mürekkep bir kafilenin dağıtılmış olduğunu görmüştür.

Kızılhaç hücum

Paris 30 (A.A.) — Alman tayyareleri, iki Norveç hastanesi gemisine yaptıkları hücumlardan başka, bildiri'diğine göre, Stenker muntakasında, çok alçaktan uc-tukları halde, sarıh işaretleri bulunan bir Kızılhaç kafilesine de hücum etmişlerdir.

Çemberlayn geniş izahat ve ecek

Londra 30 (A.A.) — Çemberlayn, bu -gün Avam Kamarasında yaptığı beya-natta, kat'î söz vermemekle beraber Norveç hakkında bu hafta içinde beyanatta bulunabileceğini söylemiş ve mümkün olduğu kadar çabuk ve çok geniş malû-mat vermeyi arzu eylediğini ilâve eyle-miştir.

Avusturyada tezahürler

Londra 30 (A.A.) — Londradaki Çeko-Slovak mahfellerinin öğrendiğine göre, Almanyada birçok şehirlerde ezcümle Avusturyada ve Südet muntakasında, Al-manyanın Norveçteki kayıpları bilânço -sunum henüz nesredilmemiş olmasından dolayı tezahürler vukua gelmiştir. Asker nakliye gemilerinin battığı haberleri yayıldıgı zaman, bu tezahürler daha ziyade genişlemiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çataiçeşme sokak. 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	14.00	1.00	4.00	1.00
YUNANİSTAN	23.40	1.220	710	270
ECNEBİ	27.00	1.400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Bir doktorun günlük notlarından

Yemek bahsi

Bazı ilâçlar ve yemekler bazı insanlara gelmez. Meseelâ bir çok zatlar tanıyoruz ki kinin ve piramidon veyahud antipl-rin gibi ilâçlara asla tahammülleri yok-tur. Bu ilâçları alır almaz derhal büyük bir sıkıntı, kay ve gasyan ve nihayet birdenbire vücudü saran bir kordeşen tezahüratına şahid oluruz. Buna anaki-laki hali derler. Eskiden idiyu senkoaji derlerdi.

İlaçlardan maada bazı insanların bazı yemeklere ve hattâ meyvalara karşı gene bu ademi tahammül halleri vardı. Portakalı gördüğü yerden kaçanları bi-liriz. Bu gibi vak'alarda ısrar etmeğe gelmez. Bazan da balık gibi veyahud denizden çıkan midye, istiridy, istakoz gibi hayvanların bayat olanları derhal böyle kurdeşen ve kaşıntı ve büyük ademi tahammül ârazi gösterir. Adetâ bir nevi tesemmümdür. İşte böyle vak'alar -da ilk yapılacak hastaya derhal bir müş-hil vermektir. Bundan sonra gösterdiği âraza göre tedavi tabbik edilir. Müshil -den sonra en çok tabbik ettiğimiz ilâç kalsyom iğnelerdir. Bunlardan bir iki tane tabbik edilir edilmez derhal hasta rahat eder. Aynı zamanda bir iki gün için perhiz de yapılmalıdır. Meselâ çok tuzlu şeyler sirke ve tursular ve baha-rath şeyler vermemelidir. Bu kurdeşen-ler bazan serom atıldıktan sonra da vukua gelebilir. Meselâ difteri seromundan veyahud tetanos seromundan takriben sekiz gün sonra birdenbire bu tarzda te-zahürat görülür. hasta da etrafı da bu vaziyetten telâş ederler. Buna serom has-talığı derler. Bu da gene perhiz ve kals-yom ile icab ederse müşhiller vermek su-retile üç gün içinde zail olur. Bunları bilmek bütün aile reisleri için çok fay-dalıdır.

Cevab istiyen okuyucularımız posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi tak-irdede istekleri mukabelesiz kalabilir.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

derece genişlemek istidadını gösteren bu mesele, surf bu sayede, bir bardak suya münhasır küçük bir fırtına halinde sö-nüp gitmiştir. İşte size itihadin kuvvet doğduğuna bir misal daha.

Selim Ragıp Emaç

Fariciye Vekili dün Paride dış siyaset hakkında izahat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saracoğlu, grup umumî heyetinin iş-tiçimandanberi geçen 15 gün içinde hâ-dis olan siyasi ahval ve mesail hakkında ve bilhassa Türkiye siyasetini yakından ve uzaktan alâkadar eden meseleler ü-zerinde uzun ve etraflı izahatta bulun-du.

Bu izahattan ve mevzuubahs meseleler dolayısıyla söz alan bazı hatib'lerin beya-natı dinlendikten sonra saat 17 de top-lantuya nihayet verildi. (a.a.)

İngilizler Akdenizde tedbirler aldılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bu kararı almasında başlıca âmil olmuş-lardır.

Vaziyet tavazzuh eder, etmez bu ted-bir kaldırılacaktır.

İtalyan Nazırları Mussolininin riyasetinde toplanıyorlar

Londra 30 (Hususi) — İtalyan nazır-lar meclisi, yarın sabah Mussolininin ri-yaseti altında toplanacaktır.

Akdenizde İngiliz vapurlarının seyrü-seferini himaye etmek hususunda Lon-dra hükümeti tarafından verilen kararın, bu toplantıda müzakere edileceği mu-hakkak sayılmaktadır.

Yetmiş yaşında bir ihtiyara yük arabası çarptı

Dün akşam geç vakit Galata rıhtımında bir ihtiyarın ağır surette yaranlanmasi- neticelenen bir araba kazası olmuştur. Kuledibinde 128 sayılı evde oturan Bohor adında yetmişlik bir ihtiyara dün akşam Galata rıhtım caddesinden geçerken henüz kime ald olduğu tesbit edilemeyen bir yük arabası çarpmıştır.

Bu çarpma neticesinde başından ağır su-rette yaranlanan Bohor, celbolunan imdadı sıklı otomobilele Beyoğlu hastanesine kal-dırılmış, kazayı müteakib vak'a yerinden ka-çan arabacının hüviyeti hakkında tahkika-ta başlanmıştır.

Son Posta

S P O R

Kız mektepleri atletizm müsabakaları neticelendi

Düz koşuda kız muallim, manialı koşuda Erenköy, atışlarda gene kız muallim birinci oldular

Müsabakalarda muvaffak olan Kız Muallim mektebi ve Erenköy lisesi atletleri

Kız mektepleri arasındaki koşu ve atış müsabakaları finali dün Şeref sahasında yapılmıştır.

Mâniasız koşular: 70 metre olarak yapılan bu koşuya 20 atlet girmiştir.

Neticede Kız Muallim mektebi 3.43 ile birinci, Erenköy Kız lisesi 3.46 ile ikinci. Çam-lica kız lisesi de üçüncü olmuştur.

Erenköy takımı bayrağı düşürdüğü için birinciliği kaybetmiştir.

Mânialı koşular: 70 metre olarak yapılan bu müsabakada ise, Erenköy Kız lisesi 3.54 ile birinci, Kız Muallim 3.54.2 ile ikinci, Çam-lica lisesi üçüncü olmuştur.

Bu yarışta Erenköy ile Kız Muallim mektebi atletleri arasında ciddi bir çekişme ol-muştur.

Mektepler arası futbol maçları finali

Mektepler arası futbol maçları finali, Tak-sim sahasının son vaziyeti sebebiyle Şeref sahasında yapılacaktır.

Final maçı Galatasarayla Boğaziçi arasın-da oynanacaktır. Üçüncüyü tayin edecek maç da Haydarpaşa ile Hayriye lisesi ta-kımları arasında yapılacaktır.

Maçlara saat 15 te başlanacaktır.

Galatasaray - Fener muhtelili Cuma günü Mısra gidiyor

Mısırlılar tarafından vâki olan davet ü-zerine Galatasaray, Fenerbahçe muhtelili sekkile bir seyahat yapacak olan takım dün tesbit edilmiştir.

Futbol ajanı Hasan Kâmilin riyaseti al-tındaki takım su oyunculardan müteşkil-dir.

Galatasaraydan: Osman - Faruk, Adnan-Musa, Enver, Salim, Gündüz, Buduri. Fenerbahçeden ise: Cihad - Ömer; Esad; K. Fikret; Basri; Naci, Meilh seçilmişler -dir.

Futbol federasyonu ikinci reisi Danyal ile Galatasaraydan Muslihittin, yardımcı ola-rak da Fenerbahçeden Niyazi takımla ber-ber gideceklerdir.

Muhtelit takım Cuma günü öğle üzeri ha-reket edeceklerdir.

Basketbol teşvik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Voleybol-Basketbol Ajanlığından:

1 — Aşağıda gösterilen günlerde yapılmak üzere bir basketbol teşvik müsabakası ter-tib olunmuştur.

2 — Müsabakalar Galatasaray spor klübü lokalinde yapılacaktır.

3 — Müsabakaya iştirak edecek klübler oynatacakları oyuncuların isimlerini hava fotoğraflı bir liste ile müsabakalardan evvel ajanlığa tevdi edeceklerdir.

4 — İlan olunan saatte müsabaka yerinde hazır bulunmayan takım hükmen mağlûb sayılacaktır.

3/5/1940 Cuma günü yapılacak müsaba-kalar:

Galatasaray - İstanbulspor saat 19, Bey-ogluspor - T. Y. Yıldız saat 20.

8/5/1940 Çarşamba günü yapılacak mü-sabakalar:

İstanbulspor - T. Y. Yıldız saat 19, Gala-tasaray - Beyoğluspor saat 20.

10/5/1940 Cuma günü yapılacak müs-a-bakalar:

İstanbulspor - Beyoğluspor saat 19.30, Ga-latasaray - T. Y. Yıldız saat 20.30.

Mekteb maçları finali Cumartesi yapılacak

Mektepler arası lig şampiyonasının finali önümüzdeki Cumartesi günü Taksim saha-sında yapılacaktır.

İki kümenin birincisi olan Galatasarayla Boğaziçi lisesi bu münasebetle karşılaşa-caklardır.

İki takım arasındaki bu maça büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Balkan futbol turnuvası

Ankara (Hususi) — Beden terbiyesi umum müdürlüğünün, Balkan futbol hare-ketlerinin canlanması gayesiyle bazı karar-lar aldığını memnuniyetle haber aldık. Bu-na göre Balkan milletleri arasında deplâs-manlı futbol karşılaşmaları yapılacak ve her Balkan devletinden iki futbol takımı müs-a-bakalara iştirak edecekler. Bunun için bir kongre aklı Balkan devletleri futbol fede-rasyonlarına teklif edilecektir.

Diğer taraftan, gene umum müdürlüğün bir kararına göre, takımları çalıştırmak üze-re klüpler tarafından getirilen genç antrö-nörler o takımda futbol oynatabileceklerdir. Umum müdürlüğün tespit edeceği bir Avru-pa devletinin futbolcularından getirilecek olan bu antrenörlerin ücretlerinin yarısı umum müdürlükten diğer yarısı da antrenö-rü getiren klüb tarafından verilecektir.

İngiliz - Fransız hava ordular: maçı

İngiliz ve Fransız hava orduları arasında Pariste yapılan futbol maçında Fransızlar 3-0, ragbi maçında gene Fransızlar 32-14 galib olmuşlardır.

Kral kupası maçları

İngiltere Kral kupası maçlarının birinci turunda aşağıdaki takımlar galib gelecek ikinci tur maçlarına kalmışlardır:

Arsenal, Blackburn, Blakpool, Chesterfield, Everton, Fulham; Manchester City, Stoke City, West Bromwich, Birmingham, West Ham.

İskoçya - İngiliz ordusu maçı

İngiliz ordusu ile İskoçya millî takımı arası-nda Edinburg şehrinde yapılan beynelmî-lel futbol maçı büyük bir kalabalık önünde oynanmıştır. İlk devresi 1-1 berabere biten maçı 4-1 İskoçya millî takımı kazanmıştır. 50.000 kişinin seyrettiği maçın şahlâti Kı-zılhaça verilmiştir.

Bigadiçte mecburî tahsil çağı yazımı

Bigadiç (Hususi) — 10.4.1940 Çarşamba günü yapılan yazım neticesi tah-minlerin fevkinde olmuştur. Merkez-de yazılan çocukların yüzde 50 sinin mevcut beş sınıf üç şube ve 9 öğret-menli bir ilk okulun ihtiyacı karşıla-maması yüzünden okula devam edeme-dikleri anlaşılmıştır.

Bir haftalık radyo programının devamı

CUMA 3/5/1940

12.30: Program, ve Memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 12.50: Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Karışık müzik (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Bir konçerto (Pl.) 18.40: Müzik: Saz eserleri. Çalanlar: Ruşen Kam, Başri Üfler, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Nuri Halli Poyraz. 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı Ajans ve Meteoroloji haberleri. 19.30: Konuşma (Millî kahramanlık menkıbeleri.) 19.45: Müzik. Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal N. Seyhun, Fahri Kopuz, İzzettin Ökte. 1 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Cemil Bey - Kürdül H. şarkı: (Ehli aşkın neşveğâh.) 3 - Yesari Asım - Kürdül H. şarkı: (Keder, siz hiç coşar ağlar mı.) 4 - Hristo - Kürdül H. şarkı: (Gülün aşkından.) 5 - - Kürdül H. şarkı: (Misket geliyor Misket.) 6 - Bimen Şen - Kürdül H. şarkı: (Seninle ey güli ahsen.) 2 - Okuyan: Azize Tözem. 2 - Okuyan: Azize Tözem. 1 - Kemeçer takımı. 2 - Hafız Yusuf - Suzinâk şarkı: (Ne dir bu çevri tegâfül.) 3 - Hristo - Suzinâk şarkı: (Ey nice dalar.) 4 - Arif - Suzinâk şarkı: (Usulanımda hâlâ.) 5 - Ali E - fendi - Uşşak şarkı: (Benim yârim güzeller serveri.) 6 - Mustafa Çavuş - Uşşak şarkı: (Yavrucamın güzelleri.) 20.30: Müzik. Çalanlar: Fahre Fersan, Refik Fersan, Vefi - he, Fahri Kopuz. 1 - Okuyan: Melek Tok, göz. 1 - Tahripuselik peşrevi. 2 - Ziya Bey - Tahripuselik şarkı: (Nim nigâha kalı oldum.) 3 - Refik Fersan - Tahripuselik şarkı: (Can landi hayalinde.) 4 - Tatyos - Rast şarkı: (Bir gönüme bir hali perişanma baktım.) 2 - Okuyan: Aziz Şenses. 1 - Kanun takımı. 2 - Udi İbrahim - Kürdül H. şarkı: (Seneler aşkına inler.) 3 - Kemal Mustafa - Kürdül H. şarkı: (Neredesin sen.) 4 - Fahri Kopuz - Kürdül H. şarkı: (O feitan dîlinin.) 5 - - Nihavend şarkı: (Sabah yıllardanberi.) 3 - Okuyan: Mefharet Sağnak. 1 - Hacı Faik - Rast şarkı: (Jale ver saçın.) 2 - Rifat - Seba şarkı: (Hayalî yâre deyme.) 3 - Rakım - Uşşak şarkı: (Bana hiç yakışmıyor.) 4 - Halk türküsü: (İnce çayır biçilir mi.) 21.15: Konuşma (Bib -

liyoğrafya.) 21.30: Müzik: Küçük Orkestra. (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Ralph Benatzky: Bebekler Perisi filminden Neşeliyim şarkı - sı. 2 - E. Kalman: Prenses Çardaş operetinin potpuri. 3 - Paul Lincke: Capri (Serenad.) 4 - Mascagni: Civalieria Rusticana operası üzerine Tavan tarafından fantezi. 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat; Esham - Tahvilât. Kambyo - Nüket Borsası (Fiat) 22.35: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki Program, ve kapanış.

*

CUMARTESİ 4/5/1940

13.30: Program ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 13.50: Müzik: Münbehlib şarkılar. Çalanlar: Ruşen Kam, Vecihe, Reşad Ezer. Okuyan: Nuri Halli Poyraz. 14.20: Müzik: Halk türkülleri ve oyun havaları. Aziz Şenses ve Sadi Yaver A. - tamam. 14.30: Müzik: Rlyaseticumhur Bandosu (Şef: İhsan Künger.) 1 - R. Barsotti: Marş. 2 - Leo. Delibes: Kopelya balesinden Mazurka. 2 - Keler - Bela: Spanyska Lustspiel (Uvertür.) 4 - A. Luigini: Bale - No.1 Çardaş; No. 2 Vals. No. 3 Mazurka No. 4 Marş. 5 - Jarnefelt: Prelüd. 15.15 - 15.30: Müzik: Cazband (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.01: Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür.) 19.40: Konuşma (Yurd bilgisi ve sevgisi.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri. 19.30: Müzik: Fasil heyeti. 20.10: Konuşma (Günün meseleleri.) 20.25: Müzik. Çalanlar: Ruşen Kam, Reşad Ezer, Vecihe, Şerif İçli. 1 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Evic peşrevi. 2 - Tam - buri Cemil - Evic şarkı: (Bir nigâhın kalbi mi etî şir.) 3 - - Evic şarkı: (Göz - lerim kan ağıyor.) 4 - - Evic türküsü: (Elveda dost deli gönül.) 5 - Dede - Ferah - nâk şarkı: (Beğendim seni geçmem asla ben) 6 - Şerif İçli - Ferahnak şarkı: (Avare gönül.) 2 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Lemî - Hüseyin şarkı: (O güzel gözlerle bak - masını bil.) 2 - Refik Fersan - Hüseyin şarkı: (Lebimde ararken sebnemli bir gül.) 3 - Lemî - Hüseyin şarkı: (Günler geçiyor.) 4 - Dede - Gülizar şarkı: (Bivefa bir çışni bî - dâd.) 5 - Dede - Gülizar köçek: (Nazlı naz - lı sekiş gider.) 21.15: Müzik: Siret Tayfur tarafından Gitar Havayen Soloları. 21.30: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Kutsch: Macar marşı. 2 - Drigo: Arlo - kenin milyonları (Serenad.) 3 - Franz Le - har: Şen-Dul operetinden potpuri. 4 - Mann - fred: Karmençita (Serenad) 5 - Kalman: Cambazhane Prensesi operetinden potpuri. 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat; Esham - Tahvilât, Kambyo - Nüket Borsası (Fiat.) 22.30: Konuşma (Enebi dillerde - Yalnız kısa dalga postası.) 22.30: Müzik: Cazband (Pl.) (Saat 23.00'e kadar yalnız uzun dalga postası.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Eskişehir hava okuluna beş Fransızca tercümanı alınacaktır. Bu tercümanların Fransızca lisanına hakikî vakıf olmaları şart olduğu gibi imtihan neticesinde teknik istihlâhata bilenler tercih edileceklerdir. Taliplerin imtihanında gösterilecekleri liyakatlerine göre azami 170 (Yüz yetmiş) liraya kadar ücret verilecektir. Bunların Türk olması, ecebi kadını evli bulunmaması, sıhhi durumunun müsaid olması, hüsnü ahlak sahibi olduğunu tevsih emelleri lâzımdır. Taliplerden Ankarada bulunanlar mekteb şahadetnameleri ile şimdiki kadar çalışmış olduğu yerleri gösterir bonservisleri ile Ankarada Millî Müdafaa Hava Müsteşarlığı zat işleri şubesine; diğer yerlerde bulunanların doğrudan ve bu vesâleklerle Eskişehirde hava okul komutanlığına 5/5/940 akşamına kadar müracaat etmeleri lâzımdır. İmtihan günü gerek Ankarada ve gerek Eskişehir hava okulunda 6/Mays/940 Pazartesi günü saat onda (10) yapılacaktır. (1915) (3367)

İngilterenin Tarihi

(Başarafa 7 nci sayfada)

İrken, Edvard zaferinden tam istifade etti, derhal Kale üzerine yürüyerek, sev - külceys bakımından fevkalâde ehemmi - yetli olan bu beldeyi, bir tiyatro sahnesi - ne yakışacak şekilde zaptetti:

Kaleliler şiddetle mukavemet göster - mişlerdi. Fakat nihayet teslim mecbur oldular. Edvard, yedi fedaiye bedel, Ka - lelileri katliâmdan affedebileceğini bil - dirdi. Başta Sentöztağ dö Sen - Piyer a - ndında biri bulunmak üzere yedi burjuva, baş açık yalın ayak, boyunlarına asılacak ları ipleri geçirip yüksek hemşerilik fe - dakârlığının kahramanları oldular, Ka - leden çıkıp İngiliz ordu karargâhına git - tiler. Edvard, bu civanmerd adamları, a - yaklarına kapanan kraliçesinin göz yaş - ları için affetti.

Yabancı istilâsile beraber korkunç bir karaveba, Fransanın üstüne bütün deh - şeti ile çöktü. Yeni hânedanın ilk kralı, 1350 Ağus - tosununda, Fransayı ümitsizlik ve matem içinde bırakarak öldü. Oğlu Jan İö Bon - basından üstün meziyetli bir hüküm - dar değildi: Basit, mahdud ve kaba idi. Tek kıymeti, sönüz cesareti idi. Lâka - bını da bu cesaretinden ötürü almıştı. Krallığının en sağlam varidatını zevk ve eğencelerine sarfetti, bir kralın itima - dına lâyık olmayacak kimseleri mahrem ve müşavir yaptı. Ve harb meydanına çı - kınca da mukadder akibeti ile karşılaştı.

O sırada, İngiliz kuvvetlerinin başın - da Edvardın oğlu Kara Prens bulunu - yordu. Çok genç, çok cesur, değerli bir askerdi. 1355 de bütün Langedok'u istilâ ve yağma etmişti. Bir sene sonra da, Pu - atiyeye mevkiinde, dört misli büyük bir Fransız ordusunu darmadağın etti. Biz - zat kral, Jan dö Bon esirler arasında idi.

Kral, henüz on üç yaşında bulunan ve «Cesur Filip» diye par'ak bir lâkab ta - sıyan en küçük oğlu ile beraber, bütün gün kahramanca dövüşmüştü. O harbde bulunmuş biri yazar:

«Küçük Prens: «Baba, sağdan geliyor! Baba, soluna bak!» diye durmadan ba - ғыrarak babasını koruyor, bir taraftan da küçük kızı ile etrafına kimseyi yaklaştı - rıyordu. Nihayet, baba oğulun kuv - vetleri tükendi, kılıçları ellerinden düş - tii.»

1360 da da Bretenyi muahedesi imza - landı: Fransa kralı, Puatu, Sentonj, Li - mozen ve Perigord bölgelerini terketti. Bu suretle deniz ile bütün rabıtası kesil - miş oldu. Eğer bir Fransa yaşayacak ise, bu siyasî ve ika ancak bir müteake ola - bilirdi. Nitekim de öyle oldu. Bretenyi muahedesi, vüç vil harbinin ancak birin - ci safhasını kapamıştı. Reşad Ekrem

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 43

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Beklenmiyen bir tesadüf

İşte bir türlü bunu kestiremiyerek ba - zan kandı, bazan kanmadı diye düşündü ve her fikir tebeddülünde kendini haklı buldu.

Bu tereddüd toy delikanlının ilk ha - tası olmuştu.

Daha sonra, genç kızın Aybeyin oğlu - na karşı beslediği kin ve nefreti açığa vurması bütün ümid ve tasavvurlarını altüst etti. O şiddetli tarizleri dinlerken kalbi parçalanır gibi oluyor, bu meş'um tesadüfe lânetler yağdırıyordu. Sözleri - ne bakınca kızın kendini tanımadığına kanaat getirmişti.

Hiç beklemediği bu tesadüf karşısında gene ne yapacağını şaşırıp ve teessürün doğurduğu ani bir cüretle bütün hakika - ti meydana vurmaya karar verdi. Ya hep, ya hiç diyordu artık. O mehtablı gecede Zeliha her şeyi söyleyecekti. Fakat malûm hâdise.. darbe onu değil, en kuvvetli insanları bile şaşırtacak ka - dar süratli ve nagehzuhr olmuştu.

Geceyi dalgın ve hummalı geçirdi. Kendini toplayıp uzun boylu düşün - dükten sonra bütün bu hâdiselerin bir tahiliini yapmış ve şu neticeye varmıştı:

Her şey mürettebî ve bütün bu aşk oyunları Şerefettinin kurnazca bir plâ - nından ibaretti. Genç sultanın şehir ha - rici gezintilerinden ve halk ile temasın - dan memnun olmayan ihtiyar tilki, buna mâni olmak için Zelihayı karşısına çık - tarak bir aşk oyunu ile işe başlamış ve meseleyi bir rezalet şeklinde ortaya dö - kerek onu tam bir tuzağa düşürmüştü.

Bu neticeye varan Nurettin Ali vasisi - ne karşı büyük bir nefret ve intikam hissi duyuyordu, fakat Zeliha gelince birdenbire durak'lıyarak onun hakkında nasıl bir hüküm vermek lâzım geldiğini bir türlü kestiremiyordu.

İhanet aşıkardı. Genç kız, ihtiyar til - kinin dolablarına körükörüne alet ola - rak ona karşı alçakça bir oyun oyna - mıştı.

Fakat o yeşil gözler, o beyaz ve tatlı duruş, hele o samimi, o sıcak sözler!.. Büt - tün bunlar nasıl o'ur da sahte ve yalancı olabildi. Birleşmek ümidi azaldıkça aşk kuvvetlenir.

Delikanlı da ihtimal şu dakikada var - lığının bütün şiddetle seviyor ve Allah - tan, tesadüften, kaderden velhasıl umul - mayan hâdise'eri doğuran bütün ihtimal - lerden, zihninin saplandığı bu düşünce - nin tekbizini diüyordu.

Annesi yanına girdiği zaman onu bu kuruntuların pençesinde buldu: — Hâlâ onu mu düşünüyorsun - diye söze girişti - hâlâ mı onu düşünüyorsun? Bir sultan böyle adı ehemmiyetsiz şey - lerle zihnini yorar mı hiç?

Delikanlı hiddetle yerinden fırlayarak:

— Bu lâfi kapa anne - diye çıkıştı - Benim neler düşündüğümü bilmiyorsun. Ben artık çocuk sayılmam. Dilediğim in - sanı sevip sevmek hakkına malik de - ğil miyim? Eğer sultanlık bir esarete bugünden tezi yok vallahi bu yükü ba - şımdan atarım.

Kadın sebep olduğu isyandan mütees - sir ellerini kaldırdı:

— Çıldırın mı oğlum? Hiddetle kal - kan ziyanla oturur. İsteddiğini sev, sevme buna ben bile karışmam. Fakat kadınla - ra fazla itimad caiz değildir. Hele bir sul - tan için hiç değil! Bak babamın akıbeti meydanda. Bir sevda yüzünden sana, ba - na neler yaptırdıktan başka kendi başını da yedi. Hem ben seni bak kiminle evlen - direceğim. Sana en büyük sultanların kızını alacağım.

— Çocuk mu avutuyorsun anne? Be - nim bugünkü vaziyetimle babamın ha - yatı arasında hiçbir benzer nokta yok. Başıma gelen tamamile müretteb bir hâ - disedir.

— Müretteb bir hâdise mi?

— Evet. Benim saraydan çıkmamı ve halkla temasını istemiyenler o kızı araya koyarak bu tuzağı kurdular.

Şerefettinin istediklerini söylemek fırsatını yakalayan kadın atıldı:

— Demek duyduklarım doğru imiş! Daha demin sadık adamlarımızdan biri, aleyhimize bir fesad hazırladığını ha - ber verdi. Şu halde bu tuzağı kuranla bu fesadı hazırlayan aynı adam olacak. Va - kit geçmeden bu alçağın cezasını verme - liyiz.

— Alçak dediğin kim anne?

— Seyfettin Kutuz.

— Kutuz mu?

— Tabii o. Babamın ölümünden sonra Kölemenlerin elebaşısı o oldu bugün.

Kazandığı nüfuza güvenerek, Atabeylik mevkiini ele geçirmek ve istediği gibi memleketi idare etmek istiyor. Anlaşılan bir taraftan o kız vasıtasile sen; kazan - maya çalışırken, diğer taraftan da Şere - fettini devirmek için orduyu kışkırtıyor - muş; asker arasında bir karışıklık çıkma - dan bu adam'a o kızı bir yana sürmeliyiz.

— Düşüncelerinin bir kısmı doğru an - ne. Fakat bu tuzağı kuran şahısta alda - nıyorsun.

— Anlamadım. Bunları yapan Kutuz değil mi?

— Hayır.

— Ya kim?

— Bizzat Şerefettin.

— Şerefettin mi?.. a. mümkün değil, bu olamaz.

(Arkası var)

Son Postanın zabıta romanı, 28

3 KELİMENİN ESİRARI

Yazan: İhsan Arif

Ve okumaya başladı:

« Danslar kraliçesi Senihanın öldü - rülmesinden sonra ortadan kaybolan bayan Jüldenim boynunda yirmi beş bin lira kıymetinde bir inci gerdanlık vardı. Polis, bu gerdanlık hakkında ku - zun ailesinden kâfi izahat almış ve işi her tarafa tamim etmiştir. Bu çok kıy - metli gerdanlık ele geçtiği takdirde hem bu zengin ve güzel kızın izi bul - nacak, hem de derin bir esrar karantı - ığına bürülü kalan Boğaz Palas cinaye - tini aydınlatacak bazı deliller elde edil - miş olacaktır.»

Yazının bundan sonraki kısmında gerdanlığın biçimi, taneleri hakkında tefsilat veriyordu.

Salamon, tiriyeen sesile yazıyı oku - duktan sonra korka korka gözlerini kaldırarak kırsına baktı. Rebeka şa - şırmıştı. Gazeteyi Salamonun elinden alarak bir kere de kendisi okudu. Bah - sedilen inci gerdanlık, daha bir hafta evvel kocasının bir Mısırlı prenesten

on bin liraya aldığı gerdanlık. Kadın metanetini muhafazaya çağırarak sor - du:

— eki! Nedir bu telâşın?

— Amma sual ha... Buna oturup gülecek değilim ya!

— Niçin bu kadar korktuğunu anlat! — Beni çıldırtacak'sın Rebeka. Bu gerdanlık bende!

— Biliyorum. Bir Mısırlı prenses sattı.

Salamon heyecandan ağlamaya baş - lamıştı:

— Ah, gözü kör olsun. Onun pren - ses olmadığı şimdi anlaşılıyor. Yalnız taşların değil, insanların da sahtesini öğrenmek lâzım imiş.

Rebeka, ellerini kalçasına dayamış dinliyordu. Kadın, kocasını bu dakika - da teselliye çok muhtac görüyordu. O anda her şeyi unuttu:

— Sen hiç de fena bir şey yapmadın!

— Sen oynattın mı kuzum! Ben bu

on bin lirayı kaybedersem fena bir şey yapmamış mı olacağım?

— Kaybedersen ne olacak?

— Nemi olacak? Öleceğim.

— Salamon, ondan daha mühim baş - ka şey var.

— Nedir?

— Polis!

Salamon inledi:

— Polis mi?

— Evet! Eğer sen ses çıkarmaz da polis bu gerdanlığı sende bulursa ba - şın belaya girer.

— Doğru!

— Sen namuskârane hareket ede - ceksin.

— Yani, polise gidip haber verece - ğim.

— Evet. Salamon! Vakit geçirmeden polis müdüriyetine git, işi anlat ve in - cileri teslim et.

Bu sözler Salamonun beyninde bir bomba gibi patlamıştı. Artık ayakları tutmuyordu. Bir sandalyaya çöküver - di:

— Rebeka! Aklımı oynatacağım.

— Çare yok.

— Ya benim on bin lira!

— Allah büyüktür. Sonra, bu inci - lerin sahibi olan kızın ailesi çok zengin imiş... Gazetede okumadın mı? İnci - lerin bulunduğu memnun olurlar. Bel - ki hakkımızda daha hayırlı olur bu iş!

Ertesi sabah erkenden yola çıkan Salamon, elinde bir kutu olduğu halde sendeliye sendeliye polis müdüriye - tinden içeri girdi. Müdürü görerek va - ziyeti anlattı, ve incileri teslim etti.

İzmir polis müdürü, hemen telefona İstanbul polis müdüriyetini bularak hâdiseyi haber verdi. İncilerin bulun - duğunu yazıhanesinde çalışmakta olan Haşmete bildirdiler. Polis müfettişi telefonu alarak İzmirle konuştu ve in - cileri satan kadının eşkâli hakkında malûmat istedi. Tarif edilen kadın, Ju - lide değildi. Fakat Haşmet işin esasına çok memnun oldu. Çünkü, gerdanlığın bulunması ona doğru bir iz takip ettiği kanaatini vermişti. Fakat bu Prenses Nebile de kimdi? Şimdi bunu tahkik etmek ve yeni bir yolda yürümeğe baş - lamak lâzımdı.

Hemen Mısra cevabı, yıldırım ola - rak şu telgrafi çekti:

«Kahire polis müdüriyeti.

«Prenses Nebilenin nerede bulun - duğunun lütfen bildirilmesi.

İstanbul polis müdüriyeti»

Akşama doğru şu cevabı aldılar:

«İstanbul polis müdüriyeti.

Prenses Nebile altı ay evvel Niste - vefat etmiştir.

Kahire polis müdüriyeti.»

— 13 —

Cinayet gününden itibaren bir ay

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Hatayda kalkınma

Şu üç büyük işin biran evvel tahakkuku bekleniyor :
1 - İskenderun limanının inşası, 2 - İskenderun -
Gaziantep asfaltı, Amuk gölünün kurutulması

Maarif Vekili Hasan Altı Yücel Hatay seyahatinde

Antakya (Hususî) — Hükümet ve mahallî teşekküller Hatayda her saha-ya şamil, umumî bir kalkınma temini maksadıyla geniş miqyasta harekete geçmiş bulunmaktadır. Bir yandan başarılmaması mühim miktarda para sarfına mütevakıf büyük işlere teşebbüs olunurken diğer yandan da müteferrik ihtiyaçlar ve noksanlar üzerinde durulmaktadır.

Devlete asgarî bir hesaba on milyon liradan daha fazlaya mal olacak olan büyük işlerin ön plâna alınmaması, şöylece sıralıyabiliriz: 1 - İskenderun limanının her türlü modern tesisi, 2 - İskenderun - Gaziantep arasında asfalt bir şose açılması. 3 - Amuk gölünün kurutulması. 4 - Vilâyet yol şebekesinin tevsii, bir şarap fabrikası tesisi...

Her birisi başına üstün bir ehemmiyet taşıyan bu teşebbüslerin tahakkuk ve fiil sahasına intikal eyledikleri gün Hatayın nasıl bir çehre iktisab edeceğini keşfetmek kolaydır. Liman ve asfalt şose, İskenderunu, aynı zamanda cenub ve şark vilâyetlerinin en yakın bir ihrac ve ithal iskelesi bulunmak itibarile İstanbul ve İzmirden sonra en işlek bir iskele ve istasyon haline sokacak. Amuk havasını bir sağlık bölgesi haline almakla beraber Hatay ziraat sahasına binlerce hektar geniş-

liğinde ve fevkalâde münbit, mahsuldar bir toprak sahası daha iltihak edecek, geniş yol şebekesi; Hatayın durgunlaşan ticaret hayatında tam bir inkişaf ve canlılık vücude getirecek ve şarap fabrikası Hatay bağıcılığını ihya ve onu hakikaten bir servet membaı haline ifrağ edecektir.

Bu suretle teessüs edecek eserler umumî iktisadî durum üzerinde en yüksek terakkî ve inkişaf temin ettikten başka Hataya modern ve medenî bir bölge vasıf ve sıfatını bahşedecektir. Devletin büyük para sarfı ile vücude getireceği eserler yalnız beş maddeden ibaret te değildir. Bunları belki miqyas ve nisbet itibarile daha az para sarfına müstelzim diğer büyük ve şümullü teşebbüsler takip edecek ve burada teferrüata da azami ehemmiyet verilecektir.

Cumhuriyet hükümeti Hatayın esassız surette imarına, sağlık şartlarının tezayüd ve tekâmülüne ve Hataya kültürel alanda da yüksek bir mevki ve mertebeye teminine azmetmiştir. Şehir ve kasabaların umuma mahsus ihtiyaçlarının giderilmesi, sıhhi teşkilâtın her kasabaya teşmil ve kültür müesseselerinin artırılması çizilen bir program ve bu programın ruhunu teşkil eyleyen sürat ve intizam dahilinde tahakkuk ettirilecektir.

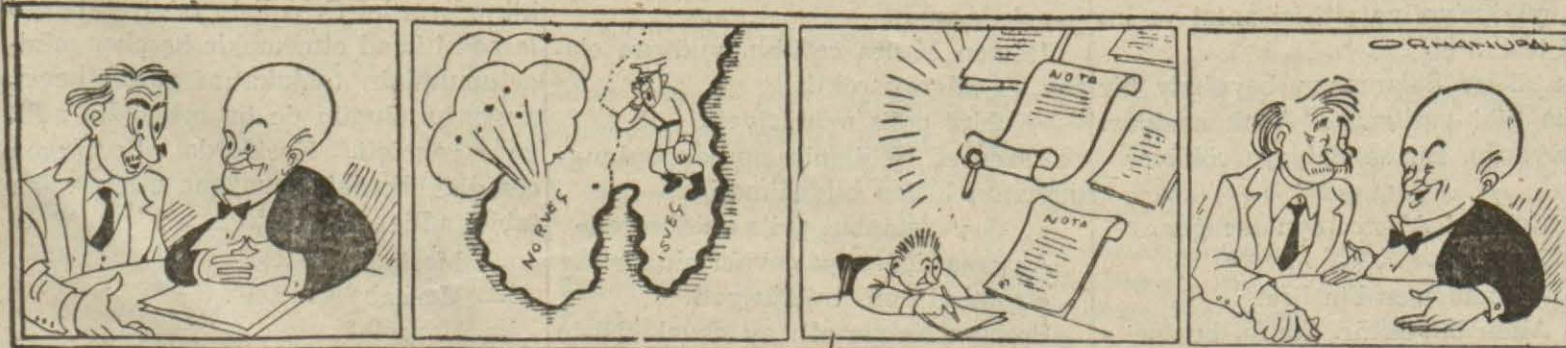
Tekirdağ valisi Geliboluda

Gelibolu (Hususî) — Valimiz Geliboluya gelerek, şehrin imar ve ıslah işlerini tetkik etmiştir. Daireleri ziyaretle yapılacak işler hakkında izahat almıştır. Kaza merkez öğretmenlerini Halkevinde tophiyarak onlarla samimî hasbihallerde bulunmuştur.

Bu gece valimizin şerefine Halkevi salonunda güzide ailelerin iştirakile neşeli bir balo verilmiştir. Baloya parti müfettişi de gelmiştir. Resim merkez öğretmenlerini, vali ve parti müfettişi ile birlikte göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, gazetede okudum...

... İsvaç, yanbaşında yangın devam ederken...

... Öteye beriye nota yazmakla meşgulmüş... A-caba bu notalar ne notası?

Hasan Bey — Suzinâk faslının notası olacak dos-tum.

Kızılcahamamda İmar faaliyeti

Kızılcahamam (Hususî) — Kazamız belediyesi şehrin imar ve ümrânı için devamlı bir mesaf sarfetmektedir.

Bu cümleden olmak üzere getirilen meyvalı ve meyvasız birçok fidanlar şehrin belli başlı yerlerine muntazam bir surette diktilmektedir. Geçen yıl belediye tarafından inşa olunan Soğuksu gazinosu da bazı noksanlarının ikmalî suretile bir kat daha güzelleştirilmiştir. Sıcak su hamamlarına da bu arada inşaat ilâveleri yapılmış ve bu işler için hususî muhasebeden tahsisat istenmiştir.

Sihhi bakımdan birçok faydaları olduğu tesbit edilen sıcak su hamamlarının muayyen mevsimden evvel esaklı bir surette ıslah olunacağı ümid edilmektedir.

Bergamada elektrik tesisatı ikmal edildi

Bergama (Hususî) — Bir senedir inşasına devam edilmekte olan elektrik santral binası ve tesisatı ikmal olunarak merasimle açılmıştır. Kısa bir zamanda istihsal olunan cereyanın ev ve dükkanlara da verilebileceği ümid olunmaktadır.

Bergamanın bu suretle nura kavuşması halkı çok sevindirmiştir.

Sivas daimî encümen azaları

Sivas vilâyeti daimî encümeninde seçim yapıldığını yazmıştık. Yukarıdaki resimler bu seçimde kazanan daimî encümen azalarını göstermektedir. Yukarıda soldan itibaren Şakir Cuma, Kâmil Kitabacı, Melek Türkistan, Kâmil Kitabacı görülmektedir.

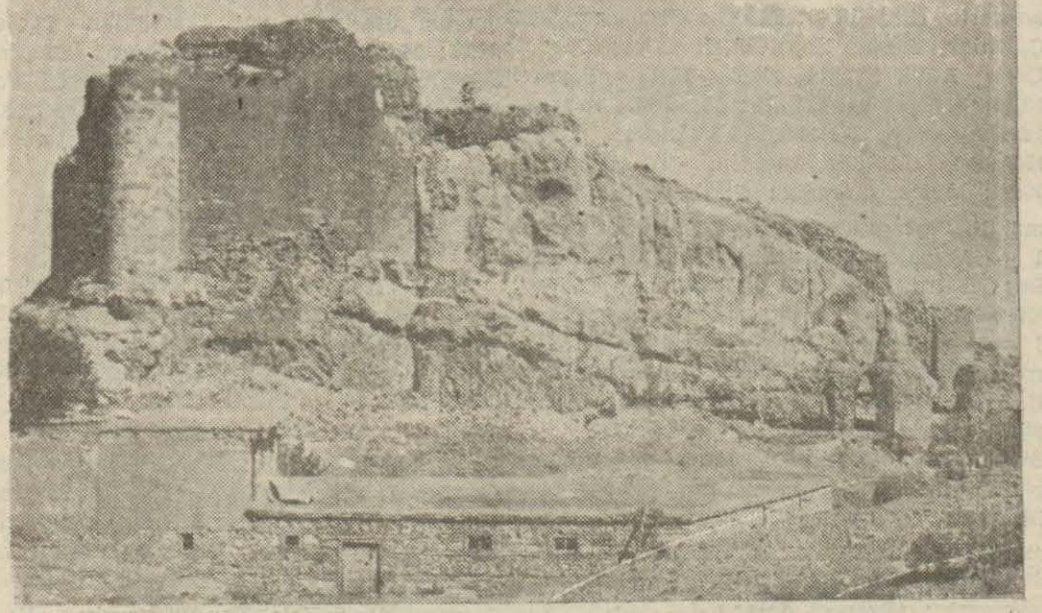
Kızılcahamamda 2 hırsız birer sene hapse mahkûm edildi

Kızılcahamam (Hususî) — Kazamızın Yenice mahallesinde oturan marangoz Ziya, Halil İbrahim adında bir arkadaşıyla Hüseyin ve Abdullaha aid binaya merdivenle girerek bir kısım tahtalarla, işçilere aid takımları çalmışlar ve bu yüzden mahkemeye verilmişlerdir.

Suçluların Kızılcahamam asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşmaları sonunda üçer sene müddetle hapislerine karar verilmiş ve bazı muhafef sebebler dolayısıyla de bu cezaları yarıya indirilerek neticede birer buçuk yıl hapse mahkûm edilmişlerdir.

Elâzığın sayfiyesi olan bir şehir: Harput

Elâzığdan çıkan bütün yolcular otomobile baş döndüren yollardan geçer, fakat bu tehlikeli yollarda şimdiye kadar bir tek kaza olmamıştır

Harput kalesinden bir görünüş

Harput (Seyahatte bulunan Samsun muhabirimizden) — Elâzığa gidip de Harputa uğramamak muhakkaktır ki bir eksiklik olur. Esasen burasını görmeden Elâzığdan dönenler pek azdır. Harput, bu muntakanın yalnız tarihî şöreti haiz bir yeri olmakla kalmaz, aynı zamanda coğrafî vaziyet itibarile en dikkati calib sayfiyelerden birisidir.

Bizi Harputa götüreceğiz otomobilin şoförünün ilk sözü şu oldu:

— Hiç korkmayınız, yol çok dönemeçli olmakla beraber hiç de tehlikeli değildir!..

İlkönce bu sözü kavrayamadım. Şoför gülümsedi:

— Bunu peşin söylemekliğimin sebebi şudur: Birçok yolcu, Harputa çıkarken virajlardan o kadar yılıyor ki dönerken, imkân yok otomobile binmem, yaya gideceğim diye tutturuyor. Böyle bir korkuya düşmemeniz için size peşin cesaret vereyim dedim.

Şoförün bu hüsnüyeti hiç de hoşuma gitmedi, itiraf ederim. Adamcağız, bana cesaret vereyim derken midemi fena bulandırmıştı. Az evvel aleltilak etrafa bakan gözler, şimdi virajlara bütün varlıklarını bağlamışlardı.

Elâzığ-Harput yolundayız. Güzel bir şose, şimdilik dümdüz. Uzaklarda bir çok umran eseri yükseliyor. Geniş bir ovanın rüzgârları, otomobilimizi selâmlıyor. Ne çare ki, bu ovanın hududu çarçabuk bitiverdi. Önümüzdeki koskoca bir yokuş ve bir dağa turmanan dolambaçlar var. Çıkıyoruz. Fakat her köşe başı, kalberimize yeni bir heyecan daha ekliyor. Şose cilik ilmi, en dik bir dağa, en dikkati calib muvaffakiyetlerden birini sarmış.

Sanki her adım başı, bizi bir tayyare ile yükseliyormuş kadar heyecana düşürüyor. Aşağıda kalan vadilere bakmak imkânı yok. Ovalar, bir avuç içi kadar küçüldü ve Elâzığ bir tutam ev haline girdi. O derece yükseklerdeyiz. Harput yolu cidden görülecek bir hususiyet taşıyor. Bir çok muntakada büyük dağlar aşan şose'ere rastlanabilir. Eminim ki hiç biri, Harputta olduğu gibi, bu kadar kısa bir mesafeye ve dar bir yüksekliğe bu derece dolambaçlı bir yol sıkıştırılmamıştır. Dönüyoruz, dönüyoruz, ve sanki aynı yerdeyiz. Halbuki mütemadiyen yükseliyoruz. Bu şose, safraya taşıyanlar için tam yer. Otomobilin konediti daha sağa henüz dönmüş iken hemen sola son süratle çevrilmek mecburiyetinde. Yoksa bir kaç yüz metrelik uçurumu boylamak isten bile değil.

Bilmem kaç dakika geçti, muhteşem bir kalenin önündeyiz. Duvarları dibinden geçiyoruz. Harputtayız. Bir vakitler koskoca bir vilâyet merkeziği yaptığı söylenen, uzun zaman sancak olarak kalan, adı herkesce malûm bulunan «Harput» şimdi basit bir belde olarak bizleri karşılıyor. He'e, dört yanıma serinlik sereren hoş bir rüzgâr, tertemiz bir hava, birkaç dakikadanberi içimizi saran heyecan ateşini söndürdü ve bize yepyeni bir hayat veriverdi.

Harput güzel bir şehirdir. Belki bugün sapa bir yere düştüğünden olsa gerek, fazla inkişaf edememiş. Binaları arasında dikkati calib olanlar parmakla gösterilecek kadar az. Bütün evler, toprak renginde, çatısı ve haricen çok basit görünüşlü. Dar yollar, mahdud dükkanlı bir çarşı, buna mukabil Harputun büyük

bir meziyeti ve en büyük şehirlerimizden bir çoğunun imrenebileceği vasıfları var: Yerinin güzelliği, tabiatın buradaki armağanları ve nâmütenahi vadilerin topladığı hayat verici panoraması.

Harput eski devirlerde muazzam bir şehirmiş. Bugün bu azametten eser kalmamış olmakla beraber, bence, seve seve, isteye isteye oturabilecek bir yer. Hele yaz mevsiminde, başını dinlendirmek, yorunluklarını gidermek, tabii güzelliğinin zevklerini tatmak isteyenler için burası muhakkaktır ki ideal bir yer. Baharın tatlı rüzgârları tarafından okşana okşana, evlerinin pencerelerinden gözleri önüne serilmiş eşsiz panoramayı seyredebilen mes'ud insanlara gıpta edilir.

Zaten bunun için değil midir ki Elâzığda işi olan birçok kimse'ler, Harputtan ayrılmazlar, sabahları işlerine gider, akşamları dönerler!..

Harput eşrafından bir zat, burasının ne kadar zaman vilâyet merkeziği yaptığı sualime şu cevabı veriyor:

— Rivayetler arasında yanlışlar vardır. Herkes Harputun bir vakitler vilâyet merkezi olduğunu söyler. Hakikatte bu doğru değildir. Vakıa bir vakitler bu şehir, çok inkişaf etmiş ve bu muntakanın en büyük şehirlerinden birisi imiş. Burada çok canlı bir ticaret hareketi varmış. Geleni, gideni çokmuş. Yalnız hiç bir zaman burası valinin oturduğu merkeze olmamış. Bu rivayetin çıkmasına sebep şu olsa gerek: Valiler, burasının güzel ve hayat verici havasından istifade etmek üzere gelirler, günlerce otururlarmış. Harput, o zaman da muntakanın en mühim sayfiyesi imiş.

Harputun küçük, fakat güzel bir halkevi de var. Bundan üç sene evvel yapılmış. Sahnesi, salonu, okuma odası, hülâsa her şeyi tamam. Hele kütüphanesindeki intizam karşısında iftihar duyduk.

Bigadiçte koyunlara dalak aşısı yapılıyor

Bigadiç (Hususî) — Nahiyyeye bağlı bazı köylerin koyunlarında dalak hastalığı zuhûr ettiği bildirilmiş ve derhal gönderilen veteriner nahiye bölgesindeki koyunlara dalak aşısı yapmağa başlamıştır.

Sivas bölgesi güreş seçmeleri

Sivas (Hususî) — Edirne yapılacak Türkiye serbest güreş birincilikleri için bölgemiz güreşçileri de büyük bir kalabalık önünde seçme müsabakaları yapılmıştır.

56 kiloda Osman (Demirspor) birinci, İskender (Demirspor) ikinci, Mustafa (Demirspor) üçüncü.

61 kiloda Lütü (Demirspor) birinci, Ömer (Demirspor) ikinci, Seyfi (Demirspor) üçüncü.

66 kiloda Şevki (Demirspor) birinci, Mustafa (Yıldızdağ) ikinci, Şaban (Demirspor) üçüncü.

72 kiloda birinci Muharrem (Yıldızdağspor), ikinci İskender (Yıldızdağspor), üçüncü Mustafa (Yıldızdağspor).

79 kiloda birinci Vli (Yıldızdağspor), ikinci Hacı (Demirspor).

87 kiloda birinci Ahmed (Yıldızdağspor), ikinci Fikri (Demirspor).

Ağırda Bektaş birinci olmuşlardır. Güreş de büyük bir intizam ve heyecan içerisinde sona ermiştir.

Istanbul Levazım Amirliğinden verilen Harici Askerî Kıtaları İlanları

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 15 kuruş olan 500.000 metre gaz idrofil 17/5/940 Cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin 5625 liralık ilk teminatlarıyla birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon Bşk. na vermeleri şartnamesi 375 kuruşa komisyonundan alınır. (1479-3138)

İki bin beşer yüz liralık hikemi ve kimyevi muayenesi yapılmak şartıyla pazarlıkla sadeyağı alınacaktır. Taliblerin 2/5/940 Perşembe günü saat 15 de Kırklarelinde askeri satın alma komisyonuna gelmeleri. (1609) (3479)

330 ton arpa veya yulaf alınacaktır. Pazarlığı 3/5/940 Cuma günü saat 16 da Edirne'de eski müşiriyet dairesinde satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 26.400 ve teminatı 3960 liradır. Evsaf ve şartnamesi hergün komisyonunda görülmür. (1613) (3483)

67.500 kilo siğir eti kapalı zarfla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 16.875 lira ilk teminatı 1265 lira 63 kuruştur. Şartname ve evsafı Boluda alay, İstanbul, Ankara Lv. A. ve Kocaeli Tümen satın alma komisyonlarında görülmür. İhale 21/5/940 Salı günü saat 15 de Boluda alay satın alma komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna makuz mukabilinde verilmelidir. (1617) (3487)

Gayrimenkul Satış İlanı

Istanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Bay Ömer Faruk'un 11132 hesap numarasıyla Sandığımızdan aldığı 2500 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden kızırcı senedinde (Sultanahmedde Üçler mahallesinin Eczane ve Terzi hane sokağında eski 20 yedi, defa Mü. yeni 30.31.130/230/3.28.28/1/7/1 numaralı dört kâğız ev ve üç dükkân kadastro tesbitinde) Sultanahmedde Binbirdirek mahallesinde Eczahane sokağında eski 20 yeni 30/3/7/1 kapı, 230 ada ve 17 parsel numaralı zeminden itibaren 3,50 metre yukarı havası 18 parsel ad altında iki odayı havı kâğız hane ve aynı mahalle ve sokakta eski 20 yeni 28 kapı, 230 ada 18 parsel numaralı ve 17 parselin havasını müstemil hane ve aydı mahalle ve sokakta eski 20 yeni 30/2 kapı, 230 ada, 19 parsel numaralı ve 20 parselin havasını müstemil kâğız bir bab hane ve aynı mahalle ve sokakta yeni 30.30/1 kapı 230 ada 20 parsel numaralı zeminden itibaren 3,50 metre yukarı 19 parsel ad dükkân (hâlen mezkûr gayri menkul, eski İran hastanesi karşısındadır. Dükkânlar ev, banyo, halı, iki ev, halinde kullanılmaktadır. Mecmuu kâğızdır). İşbu gayri menkulün tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırma konulmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırma girmek isteyen (415) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve tayiz bedeli ve tellâkiye rûsumu berçeluya aiddir. Arttırma şartnamesi 7/5/940 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vesa, ir lüzumlu izahatta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırma girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şey öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 28/6/940 Cuma günü Çağaloğlunda Emniyet Sandığında saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilemesi için teklif edilecek bedelin tercih alınması icab eden gayri menkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın tah, hüdü baki kalmak şartıyla 13/7/940 Cuma si günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle beraber dairemize bildirmeleri lâzım dır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/55 dosya numarasıyla Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

D İ K K A T

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayri menkulü ipotek etmek isteyenlere muharrerimizle koymuş olduğu kıymetin yarısını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3505)

Gayrimenkul Satış İlanı

Istanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Ahmed Uğurgünün 70 hesap numarasıyla Sandığımızdan aldığı (975) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Fatih'te Gurebahüseyinağa mahallesinin eski Mehmedefendi ve Gümtaş hane kadastro tesbitinde Kakmacı ve namı diğer Kakmacı sokağında eski 14 yeni ve No. 14 iki kapı numaralı aşab bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırma konulmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırma girmek isteyen (87) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve tellâkiye rûsumu borç luya aiddir. Arttırma şartnamesi 7/5/940 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vesa, ir lüzumlu izahatta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırma girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şey öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 28/6/940 tarihine müsadif Cuma günü Çağaloğlunda kân Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilemesi için teklif edilecek bedelin tercih alınması icab eden gayri menkul mükellefiyetleri ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın tah, hüdü baki kalmak şartıyla 13/7/940 tarihine müsadif Cumartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle beraber dairemize bildirmeleri lâzım dır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/20 dosya numarasıyla Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

D İ K K A T

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayri menkulü ipotek göstermek isteyenlere muharrerimizle koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3501)

Kırklareli Askerî Satınalma Ko. dan:

Telli, telsiz, motor makinistliklerinde istihdam edilmek üzere ücretle san'atkar alınacaktır. Taliblerin 10/5/940 Cuma günü akşamına kadar Kırklareli askeri satın alma komisyonuna müracaatları. (1610) (3480)

Millî Piyango İkinci tertip planı

1 İNCİ ÇEKİLİŞ
7 MAYIS 1940

Sayı	Lira
1 İkramiye	80.000
1 "	20.000
1 "	15.000
1 "	10.000
1 "	25.000
5 "(5.000)	50.000
50 "(1.000)	30.000
500 "(60)	20.000
500 "(40)	50.000
5.000 "(10)	300.000
6.059	

2 İNCİ ÇEKİLİŞ
7 HAZİRAN 1940

Sayı	Lira
1 İkramiye	100.000
1 "	20.000
1 "	15.000
1 "	10.000
1 "	25.000
5 "(5.000)	50.000
50 "(1.000)	30.000
500 "(60)	20.000
500 "(40)	50.000
5.000 "(10)	320.000
6.059	

3 ÜNCÜ ÇEKİLİŞ
7 TEMMUZ 1940

Sayı	Lira
1 İkramiye	150.000
1 "	50.000
1 "	30.000
1 "	15.000
1 "	50.000
5 "(10.000)	100.000
50 "(2.000)	75.000
500 "(150)	50.000
500 "(100)	100.000
5.000 "(20)	620.000
6.059	

Istanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Komutanlık kıtaat ihtiyacı için iki bin dört yüz kilo vakum, iki yüz kilo valvalin ve takriben iki bin beş yüz kilo benzin 6/5/940 günü saat on birde pazarlıkla satın alınacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek üzere hergün iş saatinde ve pazarlık günü muayyen saatte kat'i teminatlarla birlikte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3524)

30/Mayıs/940 münakasa günü talibi çıkmayan piyade atış okulunun ihtiyacı için olan altı kalem kazma ve kürek kılıfı pazarlıkla yapılacaktır. Münakasasına 2/5/940 günü saat on birde başlanacaktır. Nümune ve şartnamesi komisyonumuzda hergün görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte kat'i teminat akçeleriyle beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3325)

30/4/940 münakasa günü talibi çıkmayan komutanlık birlikleri için sekiz kalem kazma ve kürek kılıfı pazarlıkla yapılacaktır. Münakasasına 2/5/940 günü saat on buçukta başlanacaktır. Nümune ve şartnamesi komisyonumuzda hergün görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte kat'i teminat akçeleriyle beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3526)

Kırklareli birlikleri için muhtelif eb'atta otuz altı adet demir kesme aleti ile otuz altı adet demir bükme aleti, elli adet galvanizli saç kova yüz elliser adet demir balast tırnağı ve yabasıle bin tane on iki ve on beş kiloluk saplı beton tokmağı ve kırk tane kum eleği 3/5/940 günü saat on beşte pazarlıkla satın alınacaktır. Bu malzemeler ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. Muhammen bedeli on üç bin dört yüz altmış iki lira ve kat'i teminatı iki bin yirmi liradır. İsteklilerin fenni ve hususî şartnameleri görmek üzere hergün iş saatlerinde ve pazarlık günü muayyen saatte Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (3426)

Deniz Levazım satın alma komisyonu ilânları

1 - Tahmin edilen bedeli (13.250) lira olan 50.000 metre Amerikan bezinin 16/Mayıs/940 tarihine raslayan Perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 - İlk teminatı (993) lira (75) kuruş olup şartnamesi hergün komisyonundan parasız olarak alınabilir.

3 - İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (3448)

Yeni neşriyat

Dekameron Hikâyeleri - Muharrir M. Rasim Özgen tarafından tercüme ve neşredilmekte olan dünyanın sayılı şaheserlerinden Bokaçyo'nun Dekameron isimindeki meşhur eserinin üçüncü broşürü de çıkmıştır. Kapak sayfalarında ayrıca Rasim Özgen'in şifrleri vardır. Bu meraklı eseri okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Askerî Liselere Talebe Alınıyor.

- 1 - Kuteli, Maltepe, Bursa askeri okullarının her üç sınıfına da önümüzdeki Haziran ayında başlanacak olan 940-941 ders yılı için talebe alınacaktır.
- 2 - Aınacak talebelerin öz türk ırkından olması kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.
- 3 - Bir sene tahsil terkedendenler yaşını büyütmüş ve küçültmüş olanlar kendi okullarının sınıf geçme sınavında ipka veya bütünlüme kalanlar yaşları boyları ve ağırlıkları talimattaki hadlere uygun ölmeyenler askeri okullara alınmazlar.
- 4 - İsteklilerin şimdi okumakta oldukları mekteplerdeki tahsillerine devam etmekte beraber 10 Nisandan itibaren buldukları yerlerdeki askerlik şubelerinden diğer kaydedikabül şartlarla müracaat yollarını öğrenmeleri ve buna göre de kaydedikabül kâğıdlarını en geç 30/Mayıs/940 a kadar tamamlamış olmaları lâzımdır.
- 5 - İsteklilerin sınıf geçme vesikaları Hazıranda buldukları okullardan askeri il. selerce belbedilecek ve bütünlüme kalmadan sınıf geçmeler seçme sınavına çağırılacaktır. Askerî lise II ve III sınıflara girmeye muvaffak olanların 940 yılı kampları ileride askeri okullarda yapılacaktır.
- 6 - Askerî orta okullarla musiki san'at ve kara gedikli erbaş hazırlama orta okullarının kaydedikabül şartları ve zamanları ayrı ilân edilecektir. (2521)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat Bankası Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	Lira	Lira	Lira
4	1.000	4.000	Lira
4	500	2.000	"
4	250	1.000	"
40	100	4.000	"
100	50	5.000	"
120	40	4.800	"
160	20	3.200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

HASAN

MEYVA ÖZÜ

İnkıbazı defeder, iştahsızlık, hazımsızlık, şişkinlik, bulantı ve gaz'a karşı faydası vardır.

Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir.

Hasan ismine ve markasına dikkat.

Şişesi 30-iki misli 50 - dört misli 80

Her eczanede bulunur.

HASAN DEPOSU:

Bahçekapı, Beyoğluna giden Tramvay durağı karşısında

Şubeleri: Ankara, Karaköy, Beyoğlu.
Satış yerleri: İzmir Kemeraltı, Karşıyaka.
Beyazıt, Üsküdar, Kadıköy, Eskişehir.

ÇİL VE LEKELERİ İZALE EDER
TENİNİZE DAIMİ BİR TARAVET VERİR.
VAZO VE TUP ŞEKİLLERİ VARDIR.

PEUGEOT

Bisikletleri

Yegâne satış mahalli:
Beyoğlu İstiklal caddesinde
Baker Mağazaları
Türkiye için yegâne depoziteri

Satılık Pişano

«Steck» markalı yeni bir pişano satılıktır. Beyoğlu Aynalçesine Plita han 2 numaraya hergün öğleden sonra müraaat.

Saçlarınızı muhafaza için herikölade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.
30 Kuruştur

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	cahife	400	kurş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Anbar İnşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

1 — Çerikli istasyonunda yapılacak anbar, idare binasile buna müteferri işler götürü olarak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 69426.12 altmış dokuz bin dört yüz yirmi altı lira on iki kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı 4 lira mukabilinde Ofis Umum Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 5/7/940 tarihinde saat 15 de Ankarada Ofis binasında yapılacaktır. Teklif mektublarını havi zarflar makbuz mukabilinde Ofisin muhaberat servisine teslim edilecektir.

4 — Muvakkat teminat miktarı 4.721.30 dört bin yedi yüz yirmi bir lira otuz kuruştur.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel Ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır. «3473» «1967»

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklükte ve Küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sabah Vaktinin muvakkatı halindedir. Retete ile satılır.

ANİ TESİR

NEVROZİN

BAŞ, DiŞ, NEZLE, GRİP,
ROMATİZMA, Soğuk algınlığı

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda güne 3 kaşe alınabilir.

Taklidlerinden sakınız. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Hepsinden
Sağlam
Hepsinden
Zarif
Hepsinden
Ucuz
YALNIZ:

ARLON

SAATLERİDİR.

Z. Saatman ARLON umum acentası ve cep, Kol Duvar masası ve beki kontrol saatleri deposu.
Sultanhamam — Camcıbaşı han.

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen satış bedeli		Muvakkat teminat	
	Lira	Kuruş	Lira	Kuruş
Beyazıtta mülgâ tasfiye muhasibliği mahzeninde mahfuz ve kısmen pirinçten mamul pişano keşide dolabı.	Beher	30	10	00
Üsküdar ay vergileri müdürlüğünde mahfuz sandal enkazı.	1	13		10
Edirnekapıda atık Mustafapaşa mahallesi-nin Hamam sokağında eski 28-35 yeni 30-28 sayılı dükkanın 120 de 45 hissesi.	405			31
Eski Şürayı Devlet binasının tamirinden çıkan eski kapı kanatları ve çerçeveleri.	15	50	1	50

Yukarıda yazılı menkul ve gayri menkul emval hıızlarında yazılı muhammen bedeller üzerinden ayrı ayrı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuş işeler de talibleri çıkmadığından bir ay müddetle pazarlığa bırakılmışlardır. Pazarlık, haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri saat 14 de Milli Emlak Müdürlüğünde toplanan komisyonda yapılır. Menkulün satış bedeli nakden ve peşindir. Gayri menkulün bedeli nakden veya ikinci tertib mübadil tasfiye vesikasile tedye olunabilir. İsteklilerin 31/5/940 tarihine kadar yukarıda yazılı günlerde ve saatte komisyona müracaatları. (3476)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 9 metrelik 190 adet, 10 metrelik 355 adet, 11 metrelik 25 adet, 12 metrelik 26 adet ki cem'an 595 adet keşane cinsinden telgraf direğinin kestirilmesi açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 8/5/940 Çarşamba saat 14,30 da B. postahane binası birinci katta telgraf muavinliği odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır. 9 metreliklerin beheri bedeli muhammini 7 lira, 10 metreliklerin 7,5 lira; 11 metreliklerin 8 lira, 12 metreliklerin 8,5 lira hepsininin 4405 lira muvakkat teminat 330 lira 38 kuruştur.

İsteklilerin olabaktaki şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de 940 senesi için muteber ticaret odası vesikası muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları. (3263)

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL